

# **ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА щодо виконання Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги на півріччя 2017 року у Тернопільській області станом на 30 червня 2017 року**

## **ЗМІСТ**

### **Розділ І. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:**

**[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад.**

**[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД.**

**[1.3] Децентралізація системи БПД.**

**[1.4] Поступовий перехід від моделі залучення адвокатів ex officio до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях.**

**[1.5] Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги та впровадження інших новітніх інформаційних технологій.**

### **Розділ ІІ. Результативні показники діяльності.**

**[2.1] Результативні показники діяльності регіонального центру**

**[2.2] Результативні показники діяльності місцевих центрів**

**Розділ ІІІ. Оплата послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.**

## **Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами**

### **[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад**

*«Розуміння права розвиває усвідомлення обов'язку. Загальний закон – це свобода, яка закінчується там, де починається свобода іншого»*

*В. Гюго*

*Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області (далі - Регіональний центр) та місцеві центри з надання ВБПД протягом півріччя 2017 року забезпечили проведення правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань, змісту основних реформ, що проводяться Урядом України. Під час заходів широко розповсюджувались інформаційні буклети.*

*Так, було організовано та проведено правопросвітницькі заходи (зустрічі-інформування) з найактуальніших питань життя громади.*

- 26 січня директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій разом із начальником Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області Едуардом Кольцовим провели спільне консультування громадян у Лановецькому бюро правової допомоги. Мета візиту до бюро правової допомоги – надання безоплатних юридичних консультацій жителям Ланівців, а також обговорення окремих моментів взаємодії Регіонального центру та ГТУЮ у Тернопільській області.*

*Проведено правоосвітній захід для цільової аудиторії - трудового колективу Тернопільського районного територіального медичного об'єднання:*

- 21 березня директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій відвідала Тернопільську центральну районну лікарню, де розповіла працівникам медзакладів Тернопільщини про систему надання безоплатної правової допомоги.*



Поміж тим, **15 лютого** керівник Збараського бюро правової допомоги в комунальному закладі Збараської районної ради «Збараський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» зустрівся з медичними працівниками району. Метою зустрічі було поінформувати працівників установи про діяльність бюро правової допомоги та зміни до законодавства в частині розширення доступу населення до безоплатної вторинної правової допомоги.



Крім того, працівниками Збараського бюро правової допомоги Кременецького місцевого центру з надання ВБПД **17 березня** спільно з в.о. головного лікаря Збараської ЦРКЛ проведено правопросвітницьку зустріч-інформування для

працівників Збараської центральної районної комунальної лікарні.



**26 січня** представники цього місцевого центру провели правопросвітницький захід для працівників Зборівської районної центральної лікарні. **30 березня** керівник Шумського бюро правової допомоги провів правопросвітницький захід для працівників Великодедеркальської комунальної лікарні, що на Шумщині.

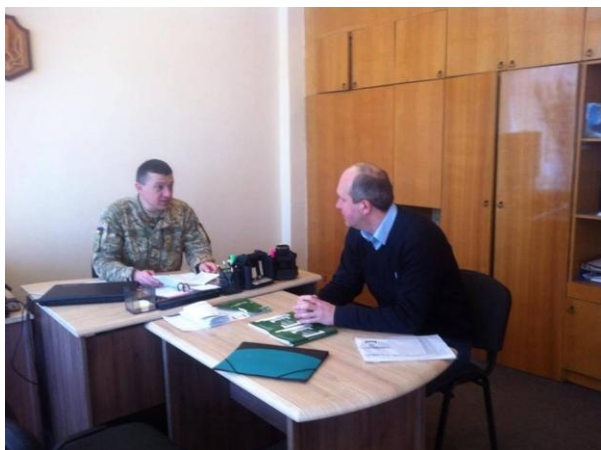
*Організовано та проведено зустріч-інформування з військовим комісаром Тернопільського обласного військового комісаріату на тему безоплатної правової допомоги – що це та як її отримати*



**27 червня** менеджер з якості Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Віталій Сольський та директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Юрій Гордєєв зустрілися з військовим комісаром Тернопільського обласного військового комісаріату.

**Фахівці центрів проінформували про можливість отримати безоплатну правову допомогу на території нашої області, а також які є види БПД, хто може її отримати та куди звертатися за одержанням такої.**

**Щодо місцевих центрів, то**



**2 лютого** директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та інтегратор провели робочу зустріч з військовим комісаром Тернопільського об'єднаного міського військового комісаріату майором Миколою Бойком. Мета зустрічі - розширення доступу учасників АТО до системи БПД та організація роботи мобільного консультативного пункту доступу до системи БПД. **Юрій Гордєєв** довів до відома військового комісара про право учасників АТО на безоплатну вторинну правову допомогу та недавно прийняті зміни до Закону України "Про безоплатну правову допомогу".



**15 березня** директор Тернопільського місцевого центру провів семінар для учасників АТО, які перебувають на обліку в Тернопільському міськрайонному центрі зайнятості. Очільник центру проінформував присутніх про пільги учасникам бойових дій та особам, прирівняних до них, а також про право на

безоплатну вторинну правову допомогу.



Фахівці Тернопільського місцевого центру з надання БВПД також налагодили співпрацю з військовою частиною В1428, місцем дислокації у Тернополі. Зокрема, директор місцевого центру **Юрій Гордєєв** та інтегратор **Ірина Максимюк** провели робочу зустріч з командиром бригади (військової частини) Сергієм Барановим. Під час зустрічі вони обумовили напрямки подальшої співпраці: організацію та забезпечення роботи мобільного консультативного пункту доступу військовослужбовців до безоплатної правової

допомоги. Відтепер, під час роботи пункту консультування фахівці місцевого центру видаватимуть соціальні картки учасникам АТО та поширюватимуть інформацію на офіційній сторінці військової частини у соціальній мережі "Facebook". Сергій Баранов запропонував директору місцевого центру проінформувати військовослужбовців про можливість отримання ними безоплатної вторинної правової допомоги. Відтак, для цього Юрій Гордєєв взяв участь у зборах військовослужбовців. Під час зборів директор представив військовослужбовцям презентацію місцевого центру про систему безоплатної правової допомоги та ознайомив їх з основними засадами Закону України "Про безоплатну правову допомогу". Юрій Гордєєв також оголосив про початок роботи мобільного консультативного пункту. Наприкінці зборів він повідомив військовослужбовцям адресу та графік роботи Тернопільського місцевого центру з надання БВПД.

*Проведено круглий стіл з колективом Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області, основна мета якого – обговорити забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги людей похилого віку, осіб з обмеженими можливостями, об'єднавши спільні зусилля у сфері надання БПД.*



• Так, 19 травня у приміщенні Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області відбувся круглий стіл на тему: «Забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги для людей похилого віку, осіб з обмеженими можливостями. Розширення співпраці». Захід зібрав фахівців системи безоплатної вторинної правової допомоги Тернопільщини, представників Головного управління

*Пенсійного фонду України в Тернопільській області та громадських організацій, діяльність яких дотична до теми круглого столу.*

Відкрила круглий стіл директор Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області **Ірина Хондогій**, проінформувавши про становлення та розвиток системи безоплатної вторинної правової допомоги. У круглому столі взяли участь також менеджер з якості Регіонального центру **Віталій Сольський**,

**Галина Скрепецька**, начальник управління пенсійного забезпечення Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області, яка довела до відома основні пріоритети діяльності управлінь Пенсійного фонду України, **Павло Осадчук**, начальник юридичного відділу Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області, **Надія Коцовська**, голова Тернопільської обласної організації Українського товариства глухих (УТОГ), директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрій Гордєєв**, керівник Чортківського місцевого центру з надання БВПД **Марія Гамбаль**, яка повідомила, що на сьогодні уже налагоджено роботу дистанційних та мобільних консультаційних пунктів у всіх регіонах Тернопільщини і що ці пункти прийому громадян забезпечують людям доступність отримання безоплатної правової допомоги, зокрема в частині пенсійного забезпечення. Про новачки у сфері безоплатної правової допомоги проінформувала **Валентина Вербицька**, очільниця Кременецького місцевого центру з надання БВПД. Вона наголосила, що уже відкрили дистанційні майданчики в селі Борсуки Лановецького району та Шумську, Козовій. Відкриття все нових і нових пунктів доступу громадян до БПД розширює людям їх можливості одержати безоплатну правову допомогу. У ході круглого столу учасники жваво та активно обговорювали тему заходу, способи взаємодії, акцентували на наявних проблемах і шляхах їх вирішення. А також наголосили на необхідності розвитку подальшої співпраці, проведенні спільних правопросвітницьких заходів та прийомів громадян.

(Посилання на офіційному веб-сайті Регіонального центру: <http://ternopil.legalaid.gov.ua/ua/pres-centr/novyny/zabezpechennya-dostupu-do-bpd-lyudey-pokhyloho-viku-osib-z-obmezhenymy-mozhlyvostyamy-kruhlyy-stil>)

*З жителями територіальних громад розмовляли про захист прав споживачів комунальних послуг, організації ОСББ, безоплатного отримання земельних ділянок, громадської безпеки)...*

За перше півріччя 2017 року Кременецьким місцевим центром з надання БВПД проведено 97 правопросвітницьких заходів (зустрічі-інформування, семінари, участь у зборах громад) з жителями територіальних громад, трудових колективів підприємств, установ, організацій з найактуальніших питань життя громади (захист прав споживачів комунальних послуг, організації ОСББ, безоплатного отримання земельних ділянок, громадської безпеки).

З метою поширення інформації про систему безоплатної правової допомоги працівники місцевого центру провели цілий ряд правопросвітницьких заходів із трудовими колективами підприємств у зоні юрисдикції місцевого центру.

За звітний період проведено правопросвітницькі заходи з трудовими колективами: ТОВ «Мікоген – Україна» (с.Вілія Шумського р-ну), ДП «Кременецький держлісгосп» у м. Кременець та у с. Сураж Шумського р-ну, Зборівської центральної районної лікарні, ТОВ «Агро Ланівці», Тернопільського навчально-курсного комбінату департаменту агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації (м. Кременець), Кременецького ботанічного саду, комунального закладу Збараської районної ради «Збараський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», Національного природного парку «Кременецькі гори», Збараської центральної районної комунальної лікарні, Великодедеркальської комунальної лікарні, Лановецького відділення АТ «Райффайзен Банк Аваль»; комунального підприємства Лановецьке районне

БТІ, Бережанської загальноосвітньої школи I-II ступенів Лановецького району, ВАТ «Збараський тепличний комбінат», ТОВ «Фабрика «Ватин», Лановецького міжрайонного управління водного господарства, КУТОР

«Кременецький обласний дитячий психоневрологічний санаторій», ТОВ «Сегеш – Україна» м.Шумськ та ПП «Буд-Блок Наконечний».



*ТОВ «Мікоген – Україна» (с. Вілія Шумського р-ну)*



*ДП «Кременецький держлісгосп» у м. Кременець*



*Великодедеркальська комунальна лікарня*





*ТОВ «Фабрика «Ватин»*



*Лановецьке міжрайонне управління водного господарства*



*ТОВ «Сегеш – Україна»*

Також працівники місцевого центру проводили правопросвітницькі заходи з жителями територіальних громад. За січень-червень 2017 року проведено правопросвітницькі заходи з жителями, керівництвом та працівниками апарату Борсуківської, Великодедеркальської, Залозецької, Лопушнянської та Черниховецької територіальних громад, Стрийської (Збаразький р-н), Пліснрянської (Зборівський р-н), Піщатинської (Шумський р-н) та Снігурівської (Лановецький р-н) сільських рад, з головами сільських рад Кременецького району, під час сесій Чугалівської та Гаївської сільських рад Кременецького району.



*Залозецька територіальна громада*



*Сесія Чугалівської сільської ради*

Також **6 квітня** заступник керівника Шумського бюро правової допомоги Наталія Писаренко здійснила виїзд до с. Загайці, Шумського району разом із першим заступником голови Шумської районної державної адміністрації Віктором Штурмою, Головою Шумської районної ради Тарасом Корцем, начальником відділу освіти, молоді та спорту Шумської районної державної адміністрації Іваном Панчуком, начальником фінансового управління Шумської районної державної адміністрації Юрієм Панасюком, начальником управління містобудування і архітектури Тернопільської обласної державної адміністрації Володимиром Харченком та головним спеціалістом управління соціального захисту населення Шумської районної державної адміністрації Ларисою Дзерук, для зустрічі із громадою села і обговорення проблемних питань.



Крім того, **23 травня** інтегратор Кременецького місцевого центру з надання БВПД **Ярослав Лис** провів інформаційно–просвітницький захід для слухачів, в ході проведення навчання посадових осіб відповідальних за охорону праці у Тернопільському навчально-курсовому комбінаті департаменту агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації (м. Кременець).



Також **17 травня** начальник Збараського бюро правової допомоги **Сергій Русин** відвідав Черниховецьку об'єднану територіальну громаду, де спільно з в.о. директора Збараського районного центру зайнятості Оксаною Радібовою, заступником начальника відділу взаємодії з роботодавцями Збараського районного центру Наталія Зарембою та заступником начальника Збараського відділу з питань призначення, перерахунку та виплати пенсії Лановецького об'єднаного управління Пенсійного фонду України Тернопільської області Оксаною Крисоватою, за участю провідного фахівця з питань зайнятості Тернопільського обласного центру зайнятості Тетяни Спільник провів правопросвітницьку зустріч з жителями сіл громади та працівниками ради.



Відповідно до визначених нових напрямків діяльності системи безоплатної правової допомоги у 2017 році Чортківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги продовжує проводити правопросвітницькі заходи для жителів територіальних громад, спільнот громадян, трудових колективів, підприємств, установ та надавати правові консультації з найактуальніших питань життя

громади.

У II кварталі 2017 року працівники місцевого центру та бюро правової допомоги надавали правові консультації жителям 8 об'єднаних територіальних громад (Заводської, Колиндянської, Білобожницької, Мельнице-Подільської, Скала-Подільської Трибухівської, Гусятинської та Коропецької).: Все частіше жителів ОТГ хвилюють питання медичного забезпечення, розвитку освіти, економіки, земельного законодавства.

Процес об'єднання територіальних громад триває в Україні, тому у жителів сіл та селищ виникають суперечливі погляди на даний процес, а саме як вплине об'єднання населених пунктів в ОТГ на якість життя громади та її економічне зростання. Представники органів місцевого самоврядування запрошують представників Чортківського місцевого центру та бюро правової допомоги для участі

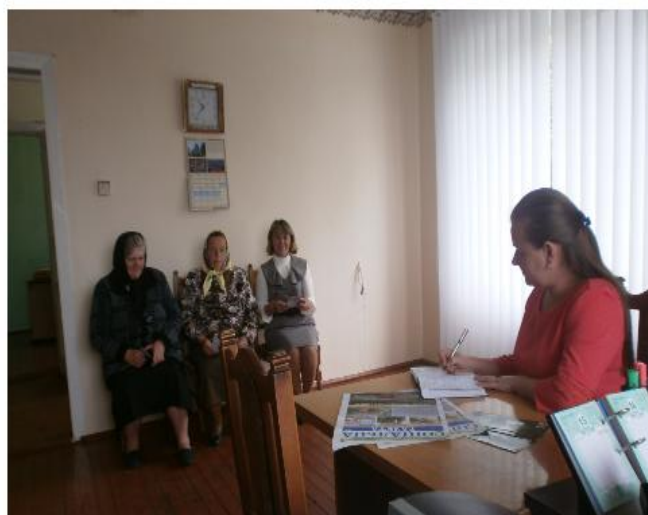
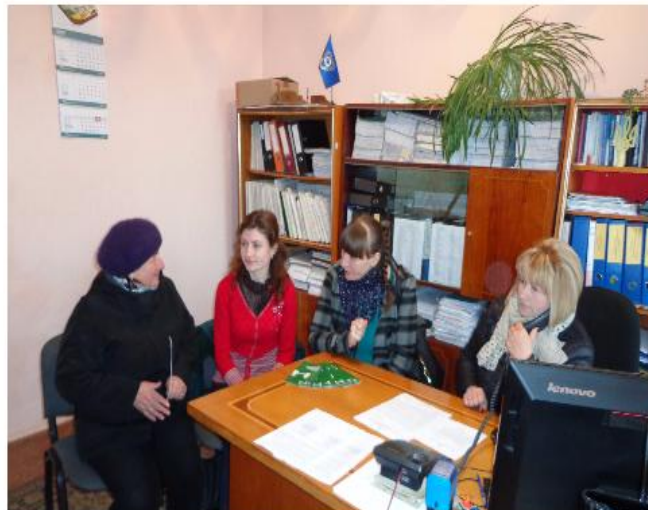
у зборах трудових колективів, зборах громадян для надання роз'яснення ключових реформ в державі.



**3 травня 2017 року** заступник директора Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Ольга Галанчак** спільно із заступником голови Чортківської районної ради **Петром Пушкарем** провели роботу мобільного пункту консультування громадян у Капустинській, Милівецькій та Заболотівській сільських радах Чортківського району.

До мобільних пунктів зверталися жителі сіл із питаннями, що стосувалися спадкового, земельного, цивільного права, а також змін у трудовому законодавстві. Актуальним було питання щодо переліку категорій працівників, яким надається переважне право на залишення на роботі.

Після проведеного правового консультування громадян **Ольга Галанчак** та **Петро Пушкар** зустрілися із представниками сільських рад та жителями населених пунктів та обговорили актуальні питання громад, в тому числі щодо добровільного об'єднання територіальних громад сіл Заболотівка, Милівці, Капустинці Чортківського району в Улашківську територіальну громаду з центром в селі Улашківці Чортківської району.





Також протягом II кварталу проведено виїзні прийоми громадян в сільських та селищних радах районів, які обслуговує місцевий центр та бюро правової допомоги із залученням спеціалістів районних центрів зайнятості, управління праці та соціального захисту, районних рад та районних державних адміністрацій. Проведення таких виїздів сприяє підвищенню правової обізнаності жителів громад, з'ясування потреб, надання правової допомоги соціально вразливим верствам населення ( особи з обмеженими фізичними можливостями, демобілізовані учасники АТО, внутрішньо переміщені особи, малозабезпечені) та налагодження тісної співпраці з органами місцевого самоврядування.

**29 травня** директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрій Гордеєв** провів робочу зустріч з керівництвом Тернопільського міськрайонного відділу з питань пробації. Разом із керівництвом відділу пробації обговорили можливість надання безоплатної вторинної правової допомоги суб'єктам, які перебувають під слідством, а також особам, засуджених до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, у цивільних та адміністративних справах. Директор центру проінформував, що скористатися правом на безоплатну вторинну правову допомогу мають право громадяни, передбачені ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Наприкінці зустрічі сторони домовилися про проведення спільних правопросвітницьких заходів.





**У травні 2017** представники Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги провели робочі зустрічі з представниками органів пробації в Борщівському, Буцацькому, Гусятинському, Заліщицькому, Монастириському та Чортківському районах.

Метою зустрічей було налагодження співпраці між сторонами щодо забезпечення права осіб, обвинувачених у вчиненні злочину на безоплатну

правову допомогу та підготовку досудової доповіді, обміну інформацією, що має значення для обвинувачених та засуджених.

Учасники узгодили план спільних заходів, що включає участь у проведенні правопросвітницьких заходів для обвинувачених та для неповнолітніх в навчальних закладах та бібліотеках районів, підготовка та поширення інформаційних матеріалів про систему безоплатної правової допомоги та реалізації досудової пробації.

Для скріплення домовленостей про співпрацю, сторони підписали спільний меморандум.



**10 квітня** працівники Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги взяли участь у семінарі інформаційного характеру для демобілізованих учасників АТО. Захід відбувся в Тернопільському міськрайонному центрі зайнятості. Учасникам семінару дано роз'яснення, що відповідно до ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» громадяни України, які мають статус учасника бойових дій, мають право на безоплатне

одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів. Перелік захворювань, при амбулаторному лікуванні яких можна отримати безкоштовні ліки, визначає постанова Кабміну №1303 від 17. 08. 1998 р. «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань».



*Центри активно проводили правопросвітницькі заходи в закладах освіти, культури*

- **2 березня у юридичному факультеті Тернопільського національного економічного університету відбувся II етап першого відкритого Західноукраїнського інтелектуального турніру “Natus Vincere” (з лат. – «народжені перемогати») під назвою «Дебати». Школярі 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, студенти 1-2 курсів коледжів районів Тернопільщини та областей України змагалися за кубок ректора ТНЕУ. Організатор турніру – колектив юридичного факультету ТНЕУ. До складу журі цієї гри запросили директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірину Хондогій.** Учасниками інтелектуальної гри стали більше 350 учнів, серед яких школярі з Волинської, Львівської, Рівненської, Донецької (зокрема, м. Волноваха) областей. Серед знаменних присутніх – професор Люблінського католицького університету Іоанна Павла II отець **Ян Зімний**. Упродовж усього турніру учасники вели цікаві наукові дискусії у трьох секціях: правовій, історико-філологічній, соціально-психологічній. **Ірина Хондогій** була одним із членів журі правової секції. Тут змагалися такі команди: «Законотворці» – у складі учнів 10-11 класів Тернопільської ЗОШ I-III ст. № 28, «Галицький парламент», до якої увійшли студенти Галицького коледжу ім. В'ячеслава Чорновола, «Фанати права і справедливості» у складі двох шкіл – Стрілковецької ЗОШ I-III ст. с. Стрілківці Борщівського р-ну, Тернопільської обл. та Борщівської ЗОШ I-III ст. № 2 м. Борщова Тернопільської обл. Тема, над якою дебатували члени команд, стосувалася усиновлення дітей іноземними громадянами. Учасники розпалили між собою активні дебати, вели полеміку. До слова, переможці отримали цінні призи, серед яких «гран-прі» – безкоштовна подорож до Польщі у рамках реалізації Угоди про міжнародну співпрацю з факультетом права і наук Люблінського католицького університету Іоанна Павла II.

*Працівники Тернопільської обласної філармонії дізналися про систему БВПД. Мета заходу – поширити інформацію про можливості вирішити правові питання у системі безоплатної правової допомоги.*



- **Керівники Регіонального центру з надання БВПД Ірина Хондогій та Тернопільського місцевого центру з надання БВПД Юрій Гордеев, і також інтегратор місцевого центру Ірина Максимюк побували в Тернопільській обласній філармонії з метою проінформувати працівників культурно-мистецького закладу про систему безоплатної правової допомоги.**

**Колектив Петриківського дитячого будинку-інтернат, що знаходиться неподалік від Тернополя, також дізнався що таке безоплатна правова допомога.**

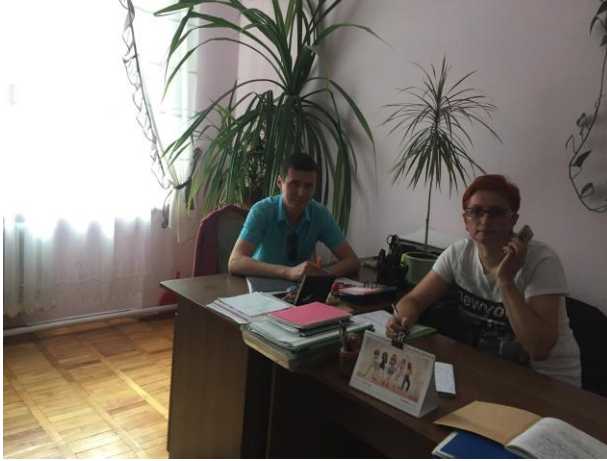


• 11 травня директор та інтегратор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрій Гордєєв** та **Ірина Максимюк**, а також комунікатор **Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області** **Софія Пасічник** відвідали трудовий колектив і вихованців установи **«Петриківський обласний комунальний дитячий будинок-інтернат»**, що

**розташований у селі Петриків Тернопільського району.**

Фахівці центрів роз'яснили членам колективу про можливість одержання безоплатної правової допомоги, яким категоріям населення вона надається та які є види безоплатної правової допомоги. Опісля відбулася робоча зустріч із директором будинку-інтернату **Михайлом Новосадом**. Директор Тернопільського місцевого центру **Юрій Гордєєв** обговорив із Михайлом Новосадом перспективу створення мобільного консультаційного пункту надання безоплатної правової допомоги на базі будинку-інтернату.





**21 червня** працівник Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрій Франків** взяв участь у мобільному пункті прийому громадян на базі Петриківського дитячого будинку інтернату. Працівників та вихованців цікавило питання виготовлення паспорта громадянина України у формі картки поза місцем реєстрації. Працівник місцевого центру пояснив,

що оформлення та видача паспорта громадянина України у формі картки здійснюється територіальним підрозділом ДМС за зареєстрованим місцем проживання. Лише оформлення замість втраченого або викраденого, обмін паспорта, який було оформлено із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру, та його видача здійснюється територіальними підрозділами ДМС за місцем звернення особи чи її законного представника (пункт 17 Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 року №302)

**Також відбулася навчальна дискусія із студентами юридичного факультету ТНЕУ:**

- **24 березня Ірина Хондогій, директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області, провела навчальну лекцію для студентів юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету на тему: «Право на безоплатну правову допомогу в міжнародних актах та практиці Європейського суду з прав людини».** Цією темою лекції **Ірина Хондогій** заохотила студентів та запалила бажання у майбутніх правознавців глибинно та досконало вивчити усі тонкощі права в контексті системи безоплатної правової допомоги.

**Окрім того, Регіональний центр налагодив співпрацю з Тернопільським національним економічним університетом: уклав угоду з юридичною клінікою «Liberta» юридичного факультету, чим закріпив спільну взаємодію**

- **Так, 11 травня відбулася робоча зустріч очільниці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірини Хондогій разом із деканом юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету (ТНЕУ) Сергієм Банахом та доцентом кафедри цивільного права і процесу, заступником декана Валентиною Сломою.** Зустріч відбулася з метою укріплення взаємодії та подальшого залучення молодих фахівців університету до роботи у системі безоплатної правової допомоги Тернопільщини.

•



- 17 травня о 9.30 год Регіональний центр уклав угоду з юридичною клінікою ТНЕУ «Liberta». В угоді сторони врегулювали питання проходження практики та ознайомлення з роботою Центру студентів юридичного факультету, як і ймовірного працевлештування їх у зазначеній установі після проходження у Центрі стажування.

**Сергій Банах та Валентина Слома** запропонували **Ірині Хондогій** очолити комісію із визначення переможців у суддівських дебатах з кримінального права та процесу. **Ірина Хондогій** отримала пропозицію від керівництва університету читати на факультеті лекції про систему безоплатної правової допомоги. Посилаючись на те, що знання про систему БПД необхідні студентам не лише в рамках укладення угоди, але й із погляду інформативності та розширення кругозору.



- **17 травня 2017 року в приміщенні юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету відбулося урочисте підписання Договору про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області та юридичним факультетом ТНЕУ.**

Уповноваженими від сторін для підписання документу були директор Центру **Ірина Хондогій** та декан факультету **Сергій Банах**.



**Сергій Банах** відмітив, що створення системи безоплатної правової допомоги в Україні — найуспішніша вітчизняна реформа за останні роки. На церемонії підписання були також присутні директори Тернопільського, Кременецького та Чортківського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Тернопільщини: **Юрій Гордеєв**, **Валентина Вербицька** і **Марія Гамбаль**. Не обійшлося й без участі заступника декана юридичного факультету ТНЕУ **Валентини Сломи** та студентів факультету.

Відповідно до умов договору сторони зобов'язуються співпрацювати в напрямку **навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної роботи та взаємного обміну досвідом** з метою покращення якості підготовки фахівців у сфері права.

Після підписання документу представники сторін обговорили питання подальшого проведення спільних правопросвітницьких заходів.

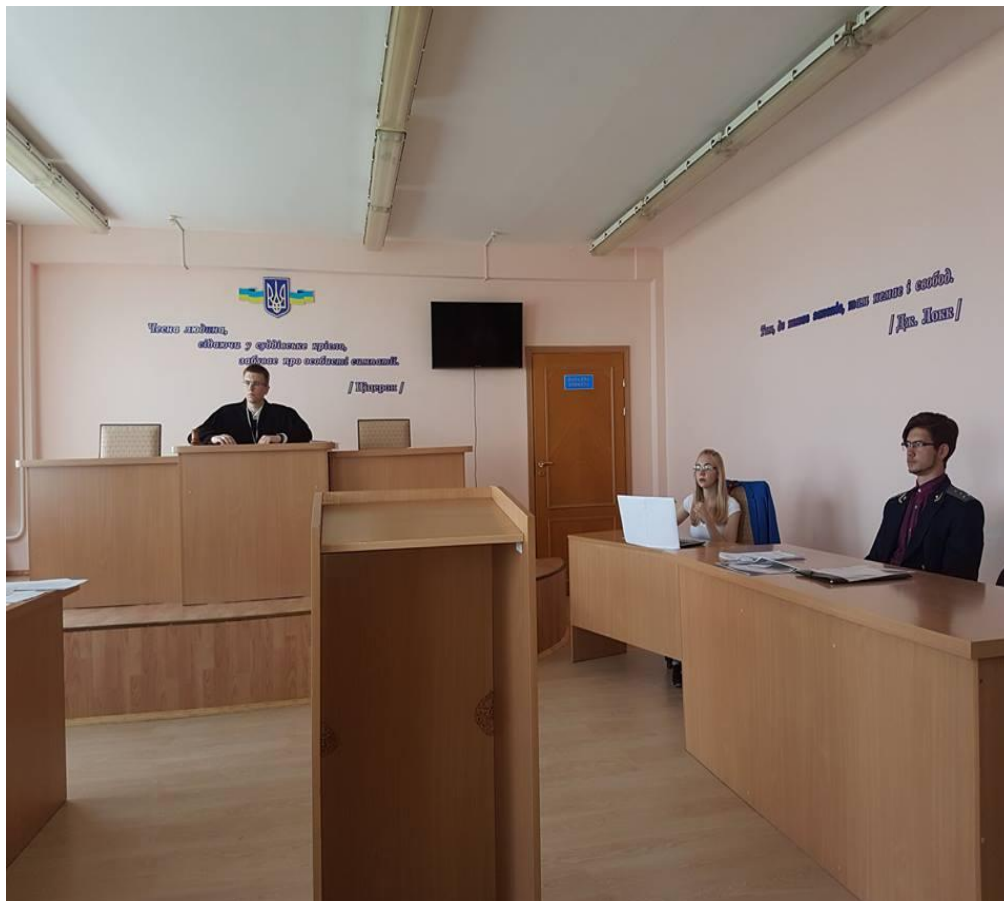


- **9 червня у приміщенні юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету студенти розіграли постановку судового засідання у кримінальній справі. Керівництво факультету запросило до складу журі представників Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області: директора Центру Ірину Хондогій та менеджера з якості Віталія Сольського.**

У постановці судового засідання взяли участь студенти 3 курсу юридичного факультету, які розділилися на дві команди: «Veni vidi vici» («Прийшов, побачив, переміг») та «Честь і справедливість». Після вивчення курсу кримінального права і процесу для майбутніх фахівців права актуальним стало питання втілення своїх здобутих знань у практичні навички. Тож, саме у цей день вони мали змогу повправлятися у реалізації набутих знань. Студенти проявили свої знання кримінально-правової кваліфікації злочинів, ведення процесу в суді, складання судової фабули у справі, розробці стратегії захисту, підготовці письмових судових дебатів. Студенти розіграли й допит свідків (запропонували на розгляд журі та команди-опонента розроблені алгоритми поведінки), активно беручи у ньому участь

і ставлячи запитання.

Наприкінці дебатів фахівці Центру надали рекомендації студентам та роз'яснили практичні аспекти щодо ведення судового процесу.



*Активна участь у цьому напрямі й центрів з надання БВПД, що на Тернопільщині.*

Так, з метою належного формування серед неповнолітніх осіб правової культури та свідомості, працівниками місцевих центрів постійно проводяться право просвітницькі заходи. Зокрема, керівником Зборівського бюро правової допомоги проведено провела 17 січня бесіду серед учнів 9-10-тих класів на тему: «Права неповнолітніх у трудових правовідносинах» в Млиновецької ЗОШ I-III ступенів, **21 лютого** бесіду серед учнів 5-6-тих класів на тему: «Права дитини» в Млиновецькій ЗОШ I-III ступенів, а також **3 березня** бесіду серед учнів 9-10-тих класів на тему: «Майнові та житлові права малолітніх та неповнолітніх» в Зборівській ЗОШ I-III ступенів №2.

З метою інформування про безоплатну правову допомогу неповнолітніх, належного формування правової культури працівниками Шумського бюро проведено в Шумській загальноосвітній школі I-III ступенів №1 урок диспут на тему «Відповідальність неповнолітніх» **(24.01.)**

**15 березня** у Кременецькому місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги проходив день «відкритих дверей» на тему: «Ознайомлення з роботою Кременецького місцевого центру» для учнів 9-10-их класів Кременецької ЗОШ I-III ступенів №2.



Також працівники Збараського бюро **21 березня** взяли участь в правовому турнірі «Стріли правосуддя» в рамках тижня права в Збараській ЗОШ № 1.



Для підвищення рівня поінформованості такої категорії громадян, як безробітні та малозабезпечені особи місцевим центром було проведено 30 правопросвітницьких заходів в державних установах, а саме: Збараському, Зборівському, Кременецькому, Лановецькому та Шумському районних центрах зайнятості, територіальних центрах і соціального обслуговування (надання



соціальних послуг) Зборівської, Кременецької та Лановецької РДА, Лановецькому об'єднаному управлінні ПФУ Тернопільської області, Лановецькому районному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та управлінні соціального захисту населення Шумської РДА.

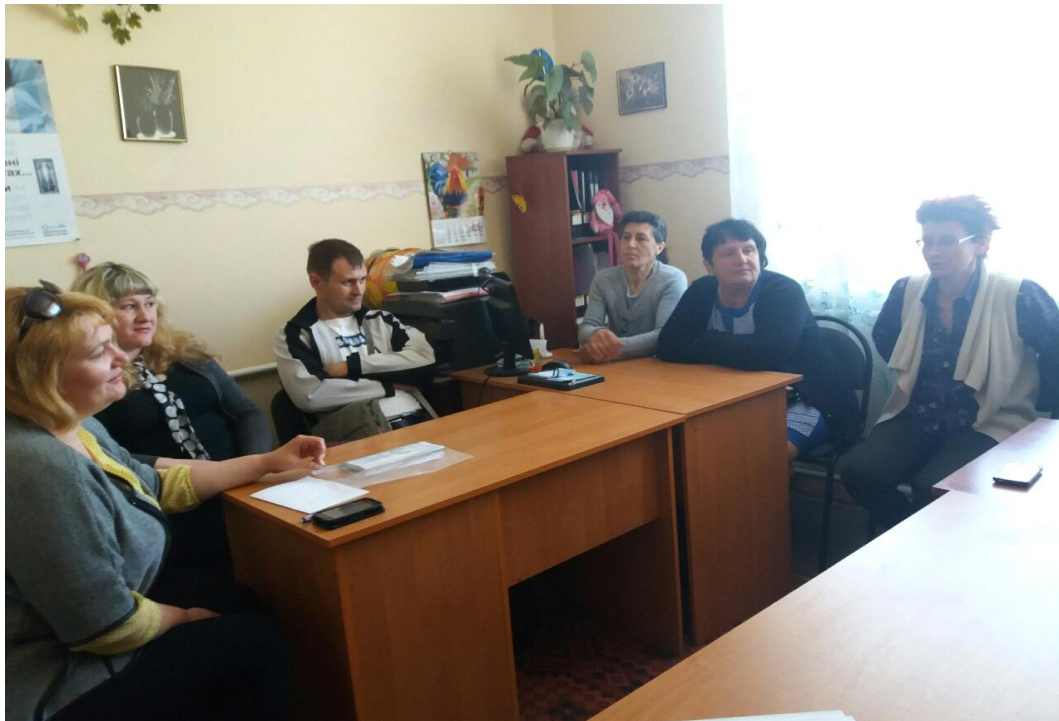


*Лановецький районний центр зайнятості*

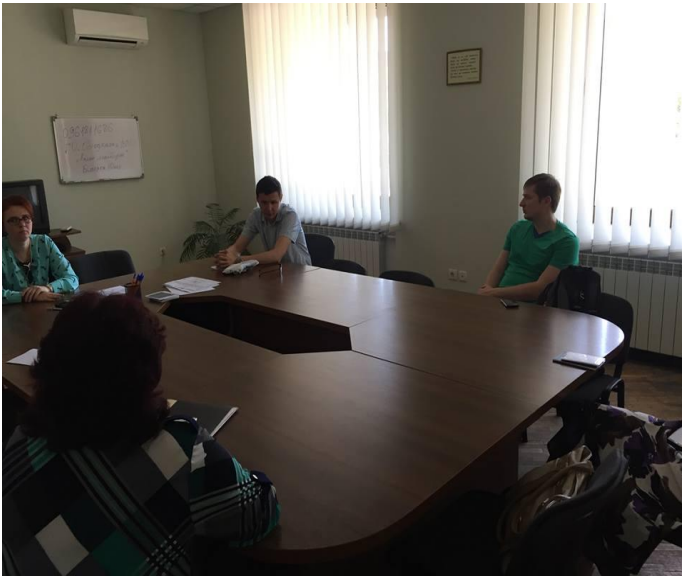


*Шумський районний центр зайнятості*

Також, **17 травня** в Лановецькому районному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відбулося чергове засідання групи взаємопідтримки прийомних батьків і батьків вихователів, участь у якій взяла головний спеціаліст Лановецького бюро правової допомоги Оксана Жмака.



*Зборівський районний центр зайнятості*



Працівники Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **29 травня** взяли участь у семінарі профінформаційного характеру для внутрішньо переміщених осіб. Захід відбувся у приміщенні Тернопільського міськрайонного центру зайнятості. Головний спеціаліст відділу представництва **Світлана Нужда** розповіла присутнім учасникам про можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги, на яку вони мають право згідно зі ст. 14 Закону “Про безоплатну правову допомогу”.

З метою інформування про безоплатну правову допомогу неповнолітніх, належного формування правової культури працівниками місцевого центру проведено 18 правопросвітницьких заходів у навчальних закладах. За звітний період фахівці системи БПД побували Кременецькому лісотехнічному коледжі, Зборівському коледжу ТНТУ імені І.Пулюя, ДНЗ «Вишнівецький професійний ліцей», ДНЗ «Кременецький професійний ліцей», Нижчелуб’янківській (Збараський р-н), Млиновецькій (Зборівський р-н), Зборівській №2, Шумській №1, Збараській №1 ЗОШ I-III ступенів, Угорській (Шумський р-н) та Бережанській (Лановецький р-н) загальноосвітній школах I-II ступенів та Лановецькому районному комунальному будинку дитячої та юнацької творчості.



Угорська загальноосвітня школа I-II ступенів



Зборівська  
загальноосвітня школа  
I-III ступенів №2

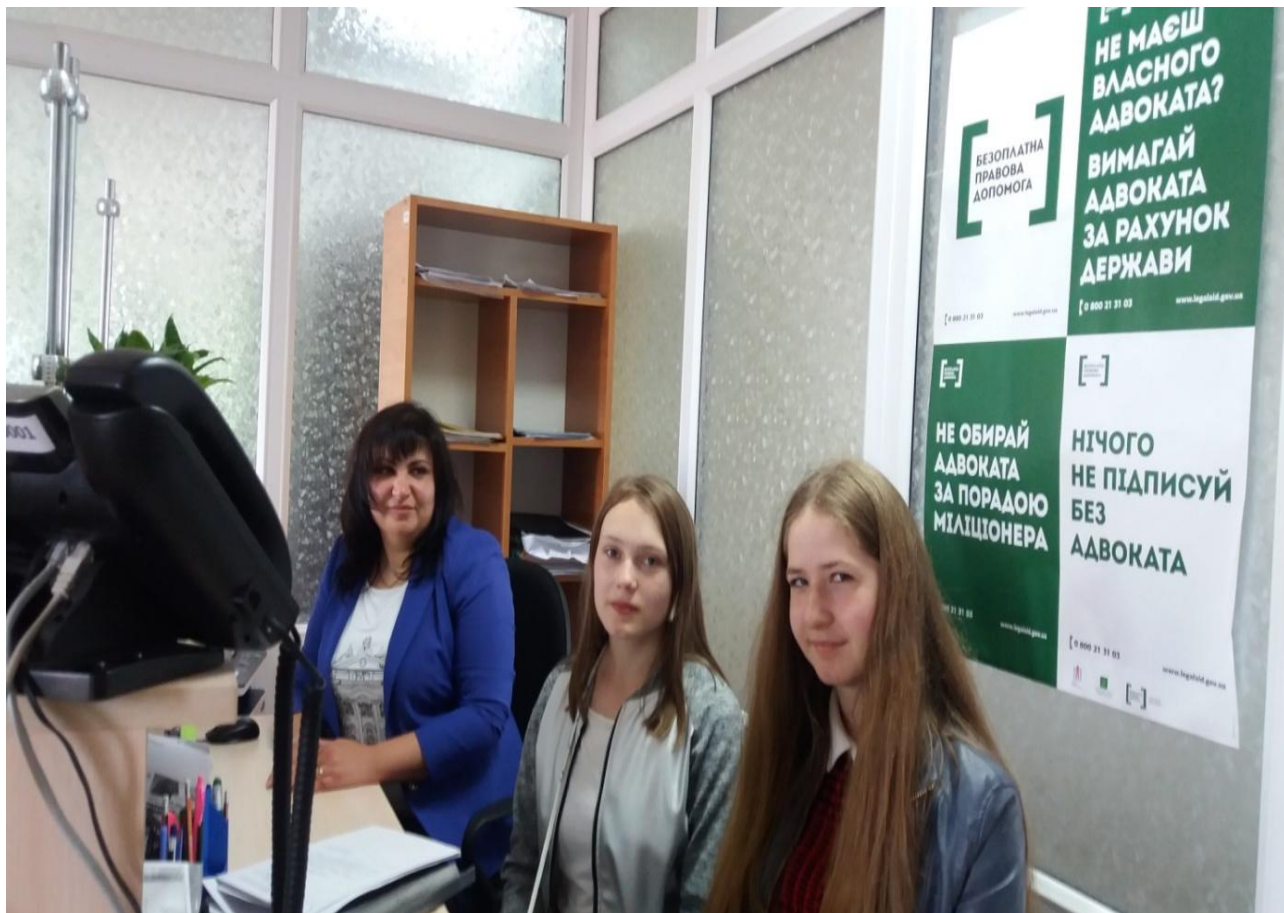
Вже стало доброю традицією у Кременецькому місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги проведення дня «відкритих дверей». У першому півріччі цього року у «відкриті двері» завітали учні 9-10-их класів Кременецької ЗОШ I-III ступенів №2 та учасники правничої групи Кременецького ліцею імені У. Самчука.



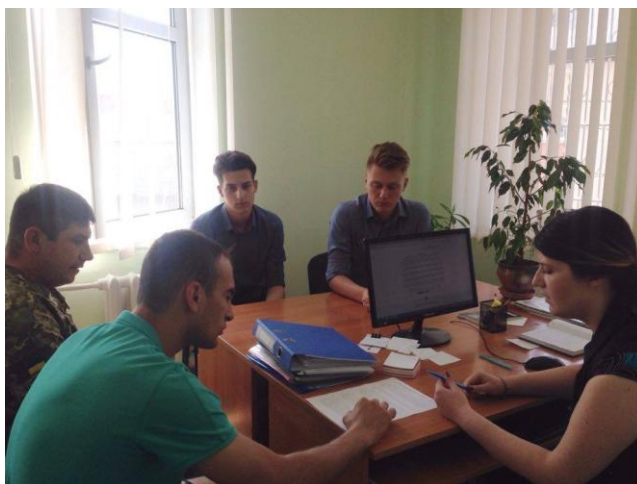
*Налагоджували співпрацю з юридичними гуртками навчальних закладів, бібліотеками, РЦЗ та ОМС, територіальними громадами, з метою залучення їх учасників та працівників у якості пара юристів, і місцеві центри*

**29 березня** у Кременецькому місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги проходив день «відкритих дверей» на тему: «Ознайомлення з роботою Кременецького місцевого центру» для учасників юридичного студентського гуртка «Юридична клініка» Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Т.Г.Шевченка.

**16 травня** у Кременецькому місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги побували учні 9-го класу Кременецької ЗОШ I-III ступенів №2, учасники шкільного правового гуртка «На варті закону» Іванна Воробйова та Аріна Берда, де керівником вчитель правознавства Ніна Мартинюк.



Метою візиту було предметне ознайомлення учнів з системою безоплатної правової допомоги та роботою місцевого центру з метою залучення їх до надання безоплатної первинної допомоги в якості параюристів і сприяння їм в отриманні інформації необхідної при виборі майбутньої професії.



З метою налагодження співпраці із юридичними гуртками навчальних закладів міста Тернополя **27 червня** директором Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрієм Гордєєвим** та головним спеціалістом відділу представництва **Світланою Нуждою** проведено

спільне консультування громадян із студентами юридичної клініки юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету.

За отриманням консультацій звернулось 3 осіб із питаннями із різних галузей права: зокрема цивільного та адміністративного. Одним із питань, яке цікаво громадян було призначення пенсії по інвалідності інвалідам війни.

**23 березня** представники Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та центру соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді Чортківської міської ради провели інформаційну бесіду правового характеру з учнями Чортківської ЗОШ-інтернат I-III ступенів. Під час заходу **Олена Овсинська** розповіла школярам про загальні права дитини, які визначені міжнародним та українським законодавством та шляхи захисту, у разі їх порушення.

Крім того, **28 березня** проведено зустріч-інформування з працівниками відділу культури Збаразької РДА.



**9 лютого** директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної в вторинної правової допомоги **Юрій Гордєєв** та інтегратор **Ірина Максимюк** провели захід інформаційного характеру з працівниками комунального закладу Тернопільської обласної ради "Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф". Метою таких

зустріч є підвищення правової обізнаності громадян, донесення інформації про можливість отримання безоплатної правової допомоги та доступ до безоплатної вторинної правової допомоги.

Представники Регіонального та місцевих центрів активно долучалися до проведення пілотних тренінгів для посадових осіб ОМС, старост територіальних громад з питань удосконалення організації ними надання БППД, проведення семінарів, лекцій в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

*Зокрема, про систему безоплатної правової допомоги дізналися працівники сфери фізичної культури і спорту Тернопільщини:*



• 21 квітня начальники (головні спеціалісти) з питань фізичної культури і спорту районних державних адміністрацій, працівники управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації та виконавчих комітетів міських рад Тернопільщини дізналися про систему безоплатної правової допомоги, яка діє в Україні. Про поняття БПД та її види проінформував представник Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової

*допомоги у Тернопільській області Віталій Сольський.*

*Про послуги, які надає система безоплатної правової допомоги довідалися також сільські та селищні старости*



• 25 квітня старости сіл та селищ області довідалися про систему безоплатної правової допомоги, яка функціонує в Україні. Про те, які послуги надає система БПД проінформував працівник Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Віталій Сольський.

Лекції відбулися в Тернопільському регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій.

**Особливу увагу працівники Регіонального та місцевих центрів приділили організації та проведенню робочих зустрічей з органами державної влади, ОМС, різноманітними державними установами.**

Зокрема, **26 січня Ірина Хондогій і начальник Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області Едуард Кольцов провели робочу зустріч із керівництвом міської ради м. Ланівців, Лановецької районної ради, Лановецької районної державної адміністрації.** Сторони обговорили посилення правової спроможності об'єднаних територіальних громад, а також актуальні та проблемні питання у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

У першому півріччі 2017 року Кременецьким місцевим центром з надання БВПД проведено 2 тренінги для посадових осіб органів місцевого самоврядування з питань удосконалення організації ними надання безоплатної первинної правової допомоги. Тема тренінгу: «*Форми співпраці безоплатної правової допомоги з органами місцевого самоврядування*». Учасниками тренінгу були голови та секретарі сільських рад Шумського та Збарзького району.



**16 лютого**  
директор  
Тернопільського  
місцевого центру з  
надання БВПД **Юрій  
Гордєєв** на  
запрошення служби у  
справах дітей  
Тернопільської  
обласної державної  
адміністрації взяв  
участь у  
короткотерміновому  
тематичному семінарі-  
тренінгу для  
спеціалістів з питань  
соціальної роботи

сільських, селищних та міських рад, об'єднаних територіальних громад області, працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Тернопільської області. Мета проведення семінару - підвищити рівень соціального захисту учасників антитерористичної операції, членів їх сімей, та сімей, члени яких загинули під час здійснення антитерористичної операції, поліпшити ефективність взаємодії органів місцевого самоврядування, органів державної влади, в тому числі з міжнародними, регіональними громадськими організаціями та іншими юридичними особами у сфері соціального захисту та підтримки учасників АТО та членів їх сімей.

Продовжується практика участі працівників Чортківського місцевого центру у круглих столах, семінарах для вразливих верств населення із залученням державних установ (районні центри зайнятості, управління праці та соціального захисту). Проведення подібних спільних правопросвітніх заходів, особливо серед молоді, сприяє підвищенню їх правової культури та обізнаності щодо розвитку державності та правозахисного руху в Україні.

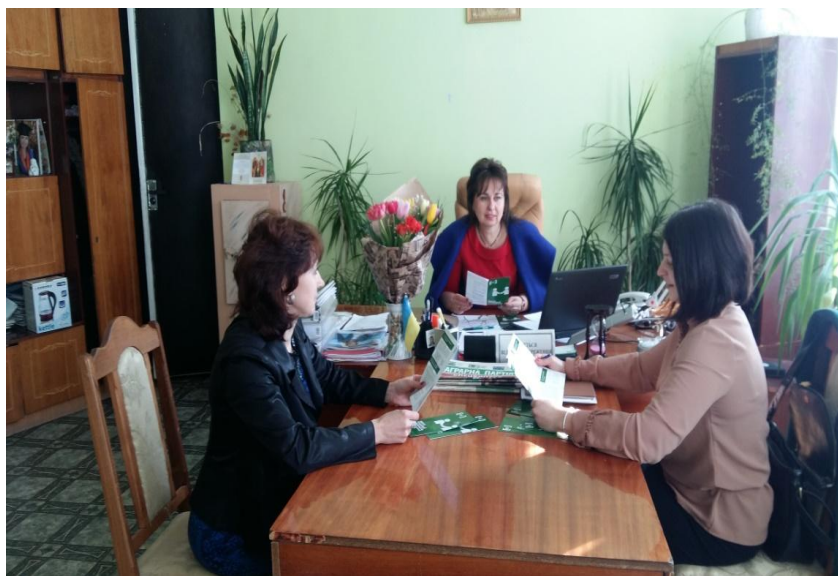


**22 лютого**, інтегратор Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Олена Овсинська** взяла участь у засіданні молодіжного клубу «Шлях до успіху», який діє на базі Чортківського районного центру зайнятості. Метою заходу було підвищення правової обізнаності молоді, інформування про право кожного громадянина на правову допомогу, на захист своїх порушених прав та інтересів у судовому порядку. Засідання завершилося обговоренням проблем, з якими зустрічається молодь, а саме питання легальної зайнятості.

Також **23 лютого** головний спеціаліст Буцацького бюро правової допомоги **Тетяна Горбатюк** провела правопросвітницький семінар для жіночого клубу «Чарівниця» під назвою «Особливості правового регулювання праці жінок» на базі Буцацького районного центру зайнятості. Учасники клубу зустрілися для обговорення спільних проблем, які потребують правового вирішення — це питання, пов'язані з порушенням сімейного, цивільного, земельного права, наданням соціальних пільг і гарантій малозабезпеченим сім'ям. Важливим питанням, що піднімалось було питання домашнього насильства, шляхів його виявлення та запобігання.



**7 березня** керівник Борщівського бюро правової допомоги **Тетяна Кучіра** взяла участь у засіданні круглого столу з начальником Управління соціального захисту населення Борщівської райдержадміністрації Любою Морозковою та провела навчальний семінар з працівниками управління на тему «Аналіз проблем реалізації прав ВПО».



**27 лютого** у Буцацькій районній раді керівник Буцацького бюро правової допомоги **Андрій Григоришин** взяв участь у одноденному семінар-тренінгу «Підвищення обізнаності щодо питань ідентифікації, перенаправлення та надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми в Тернопільській області» для представників

державних структур Буцацького району та учнівської молоді. Захід відбувся завдяки Міжнародній організації з міграції, Агенції міжнародного розвитку США та уряду Канади.

Тренінг проводили головний спеціаліст відділу освіти, молоді та спорту Буцацької РДА Оксана Пискливець та представники громадської організації «Відродження нації» Оксана Шлюсар та Оксана Вандяк.

**Стрімко розвивається мережа партнерів та незалежних провайдерів надання БПД, налагоджується та розширюється співпраця із ними, у тому числі із громадськими організаціями. Зокрема, відбувається активна взаємодія із неурядовими громадськими організаціями, з якими Регіональний центр налагодив співпрацю та які діють в інтересах захисту прав дітей, ВЛ-інфікованих**

- **24 січня керівник Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій разом з операторами громадської організації «Тернопільський міський жіночий клуб «Відродження нації» консультували громадян.** Консультивання відбулося в офісному приміщенні ГО, у режимі телефонних дзвінків і на виконання Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром та громадською організацією. На номери Національної «гарячої лінії» з протидії торгівлі людьми та консультивання мігрантів **0800 505 501** та **527** телефонували громадяни України, а також особи, які перебувають за кордоном. Телефонували й особи, яких цікавили зміни до українського законодавства, оскільки нещодавно повернулися з-за кордону, а отже й про законодавчі новели достатньою мірою не проінформовані. Сторони обговорили необхідність утворення на базі ГО «Відродження нації» дистанційного пункту консультивання громадян, який би забезпечував доступ осіб до безоплатної правової допомоги.



- **30 березня директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій взяла участь у роботі дистанційного пункту консультивання громадян.** Консультивання відбулося за телефонним номером Національної «гарячої» лінії з протидії торгівлі людьми та консультивання мігрантів на базі Тернопільського міського жіночого клубу «Відродження нації». На базі цієї громадської організації діє єдиний в Україні Центр

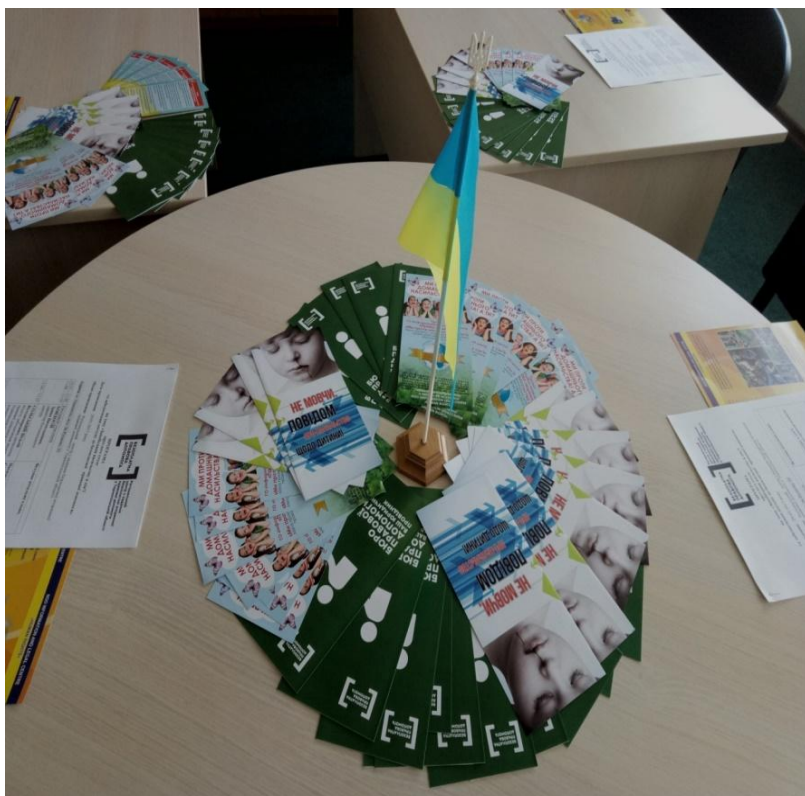
консультування мігрантів. Сюди звертаються громадяни України, котрі знаходяться на території нашої держави, так і громадяни, які на постійній або тимчасовій основі перебувають за кордоном. До слова, спільне консультування з представниками ГО «Відродження нації» проводиться згідно з визначеним графіком: у другий та останній четвер кожного місяця у визначений час: з 10 до 12 год.



та ґрунтовне роз'яснення.

**18 травня** працівник Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Юрій Франків взяв участь у дистанційному прийомі громадян на базі «колл-центру» громадської організації «Відродження нації». Одного з клієнтів «колл-центру» зацікавило чи можливо отримати універсальний дозвіл на виїзд дитини за кордон терміном до досягнення дитиною повноліття. На що Юрій Франків дав детальне

**Організували круглий стіл щодо запобігання насильства в сім'ї та доступу до БПД за участі громадських організацій «Відродження нації», «Тернопільської спілки багатодітних», представників правоохоронних органів:**



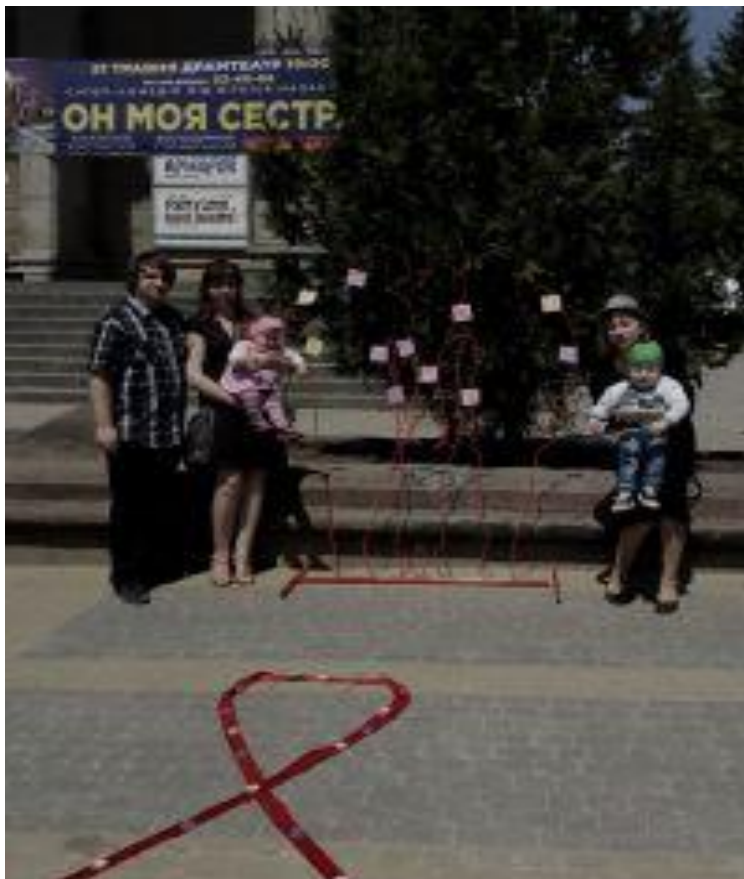
**29 березня фахівці системи безоплатної правової допомоги, різних органів та інстанцій, громадських об'єднань і представники місцевого населення Тернополя мали нагоду обговорити одне із горезвісних явищ у суспільстві, надто прикрих, аби про нього мовчати – насилля у сім'ї. У приміщенні Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області відбувся круглий стіл, на якому учасники детально розглянули у чому полягає коріння**

**насильства, куди звертатися у разі його вчинення та як цьому**

**явищу запобігти.** Ірина Хондогій, директор Центру, висвітлила основні правові та соціальні аспекти такого негативного явища, як насильство та коротко проінформувала про систему надання безоплатної правової допомоги, роботу центрів і бюро правової допомоги, які допомагають у вирішенні питання насильства в сім'ї. Начальник управління превентивної діяльності ГУ НП України в Тернопільській області **Олександр Розпутний** ознайомив учасників із нормами закону «Про попередження насильства в сім'ї» та акцентував увагу на законодавчих новелах. До бесіди долучився й **Ростислав Дрозд**, начальник служби у справах дітей Тернопільської ОДА. Ознайомив учасників круглого столу з діяльністю центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області (СССДМ) **Богдан Рокочий**, директор Тернопільського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. **Олександра Гриньків**, голова правління ГО «Інформаційно-правовий центр «Права людини», представила звіт за результатами проекту «Ми проти насильства в сім'ї». **Оксана Шлюсар**, тренер–консультант ГО «ТМЖК «Відродження нації», висловила думку щодо проблемності звернень потерпілих від насилля до відповідних служб чи громадських об'єднань. Висловила свою подяку працівникам центрів **Леся Балущ**, керівник Тернопільської обласної спілки багатодітних. Підсумовуючи обговорення, учасники круглого столу дійшли зрозумілого і цілком закономірного висновку, що співпраця між ними – неодмінна та обов'язкова, оскільки явище насилля загрожує психологічному, моральному, душевному та економічному здоров'ю людей. Не кажучи вже про тілесні ушкодження, які заподіює насильник у пориві злості чи агресії щодо своєї жертви.

(Посилання на офіційному веб-сайті Регіонального центру: <http://ternopil.legalaid.gov.ua/ua/pres-centr/novyny/shcho-robyty-ta-yak-buty-u-razi-nasyllia-vidbuvsia-kruhlyi-stil-na-temu-zapobihannia-nasyilstvu-v-simi>)

*Представник Регіонального центру долучився до акції, приуроченій Дню пам'яті померлих від СНІДу*



год.

• Фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області долучилися до проведення Всеукраїнської акції «Незабуті», присвяченій Дню пам'яті людей, які померли від СНІДу. Акцію провели благодійна організація «Тернопільське благодійне товариство БО "Мережа людей, які живуть з ВІЛ"» та ТМГО «Джерела». Серед співорганізаторів – Тернопільська міська організація Товариства Червоного Хреста України. Сорок одну тисячу померлих від СНІДу в Україні вшанували сьогодні, 19 травня, на тернопільському Театральному майдані. Захід тривав з 12:00 по 15:00



Під час акції охочі могли протестувати себе на ВІЛ/СНІД. Знайомі, родичі та близькі тих, чиє життя обірвала епідемія небезпечної інфекційної хвороби, залишали свої нотатки-спогади про них із словами вдячності та фразами, які не встигли сказати за час життя... **Олег Кононенко**, працівник Регіонального центру, ознайомлював зацікавлених місцевих жителів та учасників акції із системою безоплатної правової допомоги, інформував про види БПД, розповів про те, особи яких категорій населення можуть її отримати. Інформував і про координати, де знаходяться осередки надання безоплатної правової допомоги. До слова, Регіональний центр ще раніше уклав із керівником ТМГО «Джерела» **Тетяною Козарецькою** Меморандум про співпрацю.

## Регіональний центр долучився до проведення заходів, приурочених Міжнародному дню захисту дітей

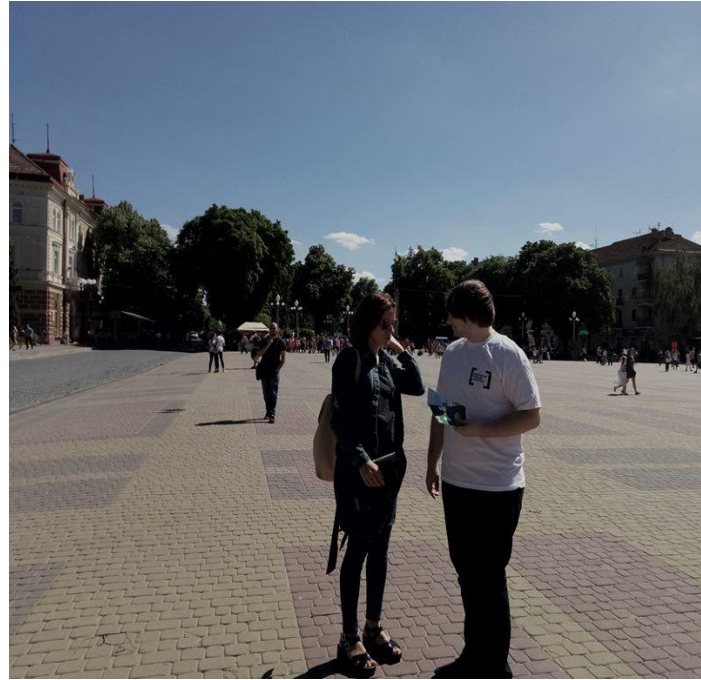
- 1 червня, чимало країн світу та Україна зокрема святкували Міжнародний день захисту дітей. На Театральному майдані у центрі Тернополя відбулися урочисті події з нагоди цього свята. Команда Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області не залишилася осторонь і



я до проведення заходів, організованих у самому «серці» міста

Впродовж усього дня тернопільські діти мали можливість взяти участь у різноманітних іграх та забавах, конкурсах та естафетах, майстер-класах та виставці дитячих робіт. На площі були розташовані "правова локація" місцевої

громадської організації "МІСТ", а також мистецька та спортивна. Останню організувала місцева спортивна аніматорка, сімейний тренер та консультантка зі здорового способу життя, засновниця дитячої школи «ДИВОСВІТ» Лілія Проць. Під супровід ведучого мали можливість поспостерігати за веселими «бансами» дітей спільно з тернопільськими волонтерами. Зустріли й молодиків у лицарських обладунках, які додали у загальну атмосферу святкування стародавній дух Середньовіччя.



Фахівці Центру **Олег Кононенко, Софія Пасічник та Христина Грицишин**, користуючись нагодою, розповідали охочим про права дітей, які передбачені міжнародним та українським законодавством, проінформували в які центри та бюро можна звертатися за отриманням безоплатної правової допомоги – як первинної, так і вторинної. Розповсюдили й інформаційні буклети про захист прав дітей.



З метою налагодження співпраці з громадськими організаціями та надання їм методичної допомоги з надання ними безоплатної правової допомоги, за січень-червень 2017 року Кременецьким місцевим центром проведено 14 спільних заходів з ГО «Учасники АТО «БОРЦІ ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ», «Спілка учасників АТО Кременецького району», Зборівським відокремленим відділенням ГО

«Спілка бійців та волонтерів АТО «Сила України», «Штаб національного спротиву Збараського району», «Воїни АТО Лановецького району», УАТО в Збараському районі «Побратими Тернопілля», Зборівською та Лановецькою районними організаціями товариства Червоного Хреста України і Кременецьким районним осередком Всеукраїнської організації інвалідів "Союз організацій інвалідів України".

*Кременецький районний осередок Всеукраїнської організації інвалідів "Союз організацій інвалідів України"*



*Лановецька районна організація товариства Червоного Хреста України*

Напередодні Дня українського добровольця, який тепер щорічно відзначатиметься 14 березня, працівники відділу Лановецьке бюро правової допомоги взяли участь в засіданні круглого столу, організованого Лановецькою районною державною адміністрацією з добровольцями Лановецького району, за участі перших керівників району і міста та голови ГО «Воїни АТО Лановецького району».





**14 червня** начальник Монастирського бюро правової допомоги **Галина Джумак** провела тренінг для представників органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади Монастирського району “Співпраця бюро правової допомоги та органів місцевого самоврядування щодо надання первинної правової допомоги жителям Монастирського району”.

Запрошені учасники заходу: головний спеціаліст Монастирської районної державної адміністрації Ігор Батіг, начальник юридичного відділу Монастирської районної ради Тетяна Бориславська, головний спеціаліст Монастирського районного сектору з питань пробації Західного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції Іван Концограда, провідний юрисконсульт Монастирського районного центру зайнятості Наталія Прокоп, головний спеціаліст відділу у Монастирському районі Головного управління Держгеокадастру у Тернопільській області Оксана Артим.

Під час тренінгу озвучено питання порядку надання первинної правової допомоги населенню та механізм співпраці для забезпечення доступу громадян до правових послуг. Учасники заходу обговорили питання, з якими найчастіше звертаються громадяни району до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також процес об'єднання населених пунктів в територіальні громади.



Працівники Чортківського місцевого продовжують інформувати учасників АТО щодо їх права на безоплатну правову допомогу та надавати правові консультації спільно із представниками громадських організацій та працівниками соціальної сфери під час роботи мобільних пунктів консультування у приміщенні місцевого центру та бюро правової допомоги.

**6 червня** у Монастириському бюро правової допомоги керівник бюро **Галина Джумак** та голова Громадської організації "Ветеранів АТО Монастирищини" **Володимир Головачук** надавали правові роз'яснення учасникам АТО.

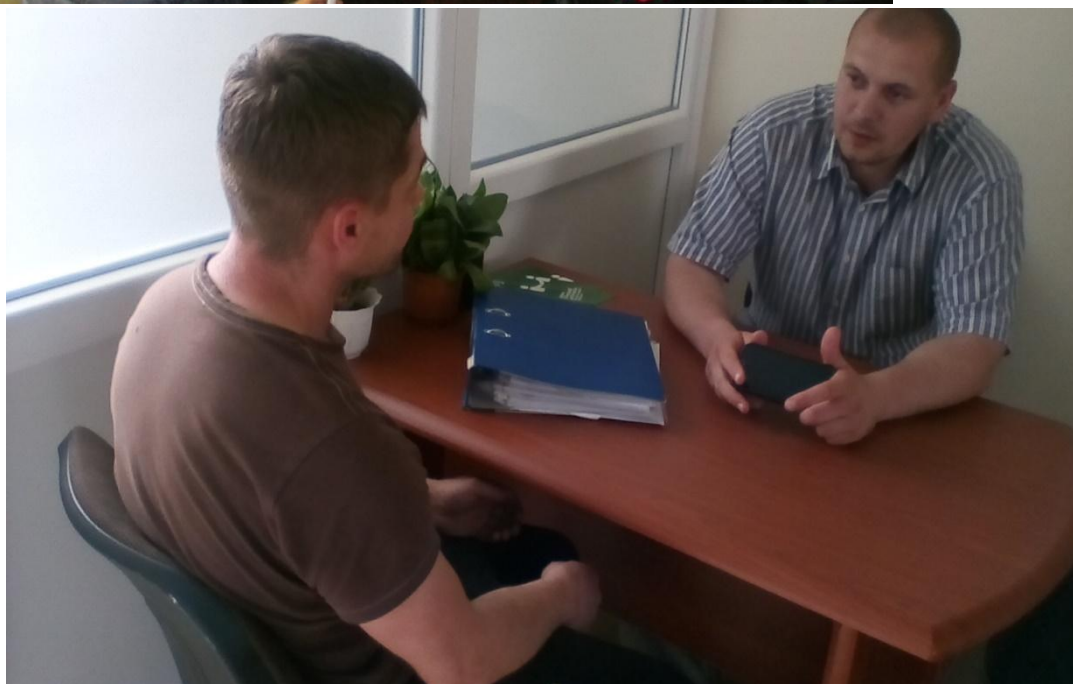
**12 червня** керівник Монастириського бюро правової допомоги Галина Джумак провела семінар на тему: «Впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті», який проходив у Монастириському районному центрі зайнятості для учасників АТО.



**14 червня** інтегратор Чортківського місцевого центру **Олена Овсинська** взяла участь у семінарі для військовослужбовців та учасників АТО, який відбувся у Чортківському районному центрі зайнятості.

В ході заходів учасниками порушувалися питання соціального забезпечення військовослужбовців та учасників бойових дій, реалізації конституційних прав та свобод, а також надання безоплатної правової допомоги. Представники місцевого центру роз'яснили, що учасники АТО можуть мати один з декількох соціальних статусів, який дає право на пільги, а саме: учасник бойових дій, учасник війни, інвалід війни, член сім'ї загиблого.

Цього ж дня, у Чортківському місцевому центрі в ході роботи мобільного пункту консультування голова громадської організації «Чортківська районна спілка учасників АТО» **Андрій Маньовський** надав правові консультації учаснику АТО Чортківського району.



В зв'язку із внесеними змінами змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» в частині розширення кола осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, внутрішньо переміщені особи мають право на безоплатну вторинну правову допомогу. З метою інформування цільової аудиторії

про їх вправо на послуги адвоката за рахунок держави, працівники бюро правової допомоги беруть участь у правопросвітницьких заходах в державних установах.

Так, **27 квітня** у приміщенні Заліщицької районної державної адміністрації відбулося засідання комісії захисту прав внутрішньо переміщених осіб, участь у якому взяв керівник Заліщицького бюро правової допомоги **Арсен Нагуляк**.

Керівник бюро правової допомоги здійснював представництво клієнта місцевого центру - внутрішньо переміщеної особи.

На порядку денному було питання щодо виплати грошових коштів неповнолітній внучці клієнтки, що також є внутрішньо переміщеною особою, яка проживає разом з бабусею в одному із сіл району.



В рамках інформування щодо запровадження ЄС безвізового режиму для України, **12 травня** керівник Борщівського бюро правової допомоги **Тетяна Кучіра** взяла участь у інформаційному заході для школярів в Борщівській центральній районній бібліотеці.

Дітям розповіли історію створення Європейського Союзу, його головні завдання та символи. Керівник бюро правової допомоги провела бесіду – діалог на тему: «Навчання в Європі», розповіла про умови вступу, порядок перебування закордоном, відповіла на питання присутніх. Також юні користувачі бібліотеки взяли участь у вікторині «10 запитань про Європейський Союз».



Напередодні відзначення Міжнародного дня захисту дітей працівники Чортківського місцевого центру та бюро правової допомоги провели інформаційні заходи у навчальних закладах та закладах культури.

**24 травня** керівник Бучацького бюро правової допомог **Андрій Григоришин** провів правопросвітницькі заходи для учнів та педагогів Переволоцької, Осивецької та Старопетликівської ЗОШ I-II ст. Бучацького району. У своїх виступах керівник бюро розповів про права дитини відповідно до Декларації прав дитини та чинного законодавства України із захисту прав дітей.

**30 травня** в Коледжі Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ відбувся семінар-тренінг для студентів на тему: «Права неповнолітніх при затриманні». Захід проводили представник Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Олена Овсинська** та Чортківського районного сектору з питань пробації **Михайло Швець**.

Метою проведення заходу було підвищити рівень правової освіти молоді, ознайомити із правами неповнолітніх при затриманні, правилами поведінки при затриманні, а також із адміністративною та кримінальною відповідальністю неповнолітніх. Володіння базовими знаннями з даної тематики дасть можливість молоді уникнути асоціальних проявів в суспільстві, застерегти від проступків та ситуацій, які призводять до негативних наслідків.

Студенти переглянули соціальний відеоролик про право на захист, після чого його обговорили. Для закріплення знань з неповнолітніми Михайло Швець та Олена Овсинська провели ситуативні вправи щодо розпізнавання порушень прав людини та визначення шляхів їх подолання із посиланням на чинне законодавство України.

**1 червня** керівник Гусятинського бюро правової допомоги **Наталія Янцевич** взяла участь у заходах для дітей, приурочених Дню захисту дітей за участю представників Гусятинської районної державної адміністрації, центральної районної бібліотеки, краєзнавчого музею, районного центру дитячої та юнацької творчості.

**Наталія Янцевич** наочно ознайомила дітей із роботою Гусятинського бюро правової допомоги, розповіла неповнолітнім про їхні права та обов'язки. Захід завершився конкурсом малюнків та екскурсією в краєзнавчому музеї.

Так, **14 червня** начальник Монастириського бюро правової допомоги **Галина Джумак** провела тренінг для представників органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади Монастириського району "Співпраця бюро правової допомоги та органів місцевого самоврядування щодо надання первинної правової допомоги жителям Монастириського району".

Запрошені учасники заходу: головний спеціаліст Монастириської районної державної адміністрації Ігор Батіг, начальник юридичного відділу Монастириської районної ради Тетяна Бориславська, головний спеціаліст Монастириського районного сектору з питань пробації Західного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції Іван Концограда, провідний юрисконсульт Монастириського районного центру зайнятості Наталія Прокоп, головний спеціаліст відділу у Монастириському районі Головного управління Держгеокадастру у Тернопільській області Оксана Артим.

Під час тренінгу озвучено питання порядку надання первинної правової допомоги населенню та механізм співпраці для забезпечення доступу громадян до правових послуг. Учасники заходу обговорили питання, з якими найчастіше звертаються громадяни району до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також процес об'єднання населених пунктів в територіальні громади.



Працівники Чортківського місцевого продовжують інформувати учасників АТО щодо їх права на безоплатну правову допомогу та надавати правові консультації спільно із представниками громадських організацій та працівниками соціальної сфери під час роботи мобільних пунктів консультування у приміщенні місцевого центру та бюро правової допомоги.

**6 червня** у Монастириському бюро правової допомоги керівник бюро **Галина Джумак** та голова Громадської організації "Ветеранів АТО Монастирищини" **Володимир Головачук** надавали правові роз'яснення учасникам АТО.

**12 червня** керівник Монастириського бюро правової допомоги **Галина Джумак** провела семінар на тему: «Впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті», який проходив у Монастириському районному центрі зайнятості для учасників АТО.



**14 червня** інтегратор Чортківського місцевого центру **Олена Овсинська** взяла участь у семінарі для військовослужбовців та учасників АТО, який відбувся у Чортківському районному центрі зайнятості.

В ході заходів учасниками порушувалися питання соціального забезпечення військовослужбовців та учасників бойових дій, реалізації конституційних прав та свобод, а також надання безоплатної правової допомоги. Представники місцевого центру роз'яснили, що учасники АТО можуть мати один з декількох соціальних статусів, який дає право на пільги, а саме: учасник бойових дій, учасник війни, інвалід війни, член сім'ї загиблого.

Цього ж дня, у Чортківському місцевому центрі в ході роботи мобільного пункту консультування голова громадської організації «Чортківська районна спілка учасників АТО» **Андрій Маньовський** надав правові консультації учаснику АТО Чортківського району.



В зв'язку із внесеними змінами змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» в частині розширення кола осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, внутрішньо переміщені особи мають право на безоплатну вторинну правову допомогу. З метою інформування цільової аудиторії про їх вправо на послуги адвоката за рахунок держави, працівники бюро правової допомоги беруть участь у правопросвітницьких заходах в державних установах.

Так, **27 квітня** у приміщенні Заліщицької районної державної адміністрації відбулося засідання комісії захисту прав внутрішньо переміщених осіб, участь у якому взяв керівник Заліщицького бюро правової допомоги **Арсен Нагуляк**.

Керівник бюро правової допомоги здійснював представництво клієнта місцевого центру - внутрішньо переміщеної особи.

На порядку денному було питання щодо виплати грошових коштів неповнолітній внучці клієнтки, що також є внутрішньо переміщеною особою, яка проживає разом з бабусею в одному із сіл району.





В рамках інформування щодо запровадження ЄС безвізового режиму для України, **12 травня** керівник Борщівського бюро правової допомоги **Тетяна Кучіра** взяла участь у інформаційному заході для школярів в Борщівській центральній районній бібліотеці.

Дітям розповіли історію створення Європейського Союзу, його головні завдання та символи. Керівник бюро правової допомоги провела бесіду – діалог на тему: «Навчання в Європі», розповіла про умови вступу, порядок перебування закордоном, відповіла на питання присутніх. Також юні користувачі бібліотеки взяли участь у вікторині «10 запитань про Європейський Союз».



Напередодні відзначення Міжнародного дня захисту дітей працівники Чортківського місцевого центру та бюро правової допомоги провели інформаційні заходи у навчальних закладах та закладах культури.

**24 травня** керівник Бучацького бюро правової допомог **Андрій Григоришин** провів правопросвітницькі заходи для учнів та педагогів Переволоцької, Осівецької та Старопетликівської ЗОШ I-II ст. Бучацького району. У своїх виступах керівник бюро розповів про права дитини відповідно до Декларації прав дитини та чинного законодавства України із захисту прав дітей.

**30 травня** в Коледжі Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ відбувся семінар-тренінг для студентів на тему: «Права неповнолітніх при затриманні». Захід проводили представник Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Олена Овсинська** та Чортківського районного сектору з питань пробації **Михайло Швець**.

Метою проведення заходу було підвищити рівень правової освіти молоді, ознайомити із правами неповнолітніх при затриманні, правилами поведінки при затриманні, а також із адміністративною та кримінальною відповідальністю неповнолітніх. Володіння базовими знаннями з даної тематики дасть можливість молоді уникнути асоціальних проявів в суспільстві, застерегти від проступків та ситуацій, які призводять до негативних наслідків.

Студенти переглянули соціальний відеоролик про право на захист, після чого його обговорили. Для закріплення знань з неповнолітніми Михайло Швець та Олена Овсинська провели ситуативні вправи щодо розпізнавання порушень прав людини та визначення шляхів їх подолання із посиланням на чинне законодавство України.

**1 червня** керівник Гусятинського бюро правової допомоги **Наталія Янцевич** взяла участь у заходах для дітей, приурочених Дню захисту дітей за участю представників Гусятинської районної державної адміністрації, центральної районної бібліотеки, краєзнавчого музею, районного центру дитячої та юнацької творчості.

**Наталія Янцевич** наочно ознайомила дітей із роботою Гусятинського бюро правової допомоги, розповіла неповнолітнім про їхні права та обов'язки. Захід завершився конкурсом малюнків та екскурсією в краєзнавчому музеї.

**Команда Регіонального та місцевих центрів проводила інформаційно-роз'яснювальні зустрічі, робочі наради, брала участь в навчальних семінарах з працівниками правоохоронних органів**

*Зокрема, відбулася робоча нарада директора Регіонального центру із представниками органу поліції з питань проведення щоквартальної звірки із суб'єктами інформування РЦ про випадки затримання осіб*



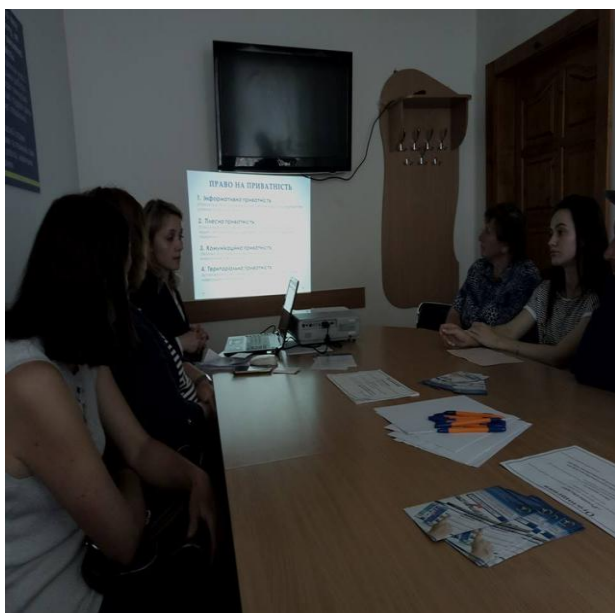
• *Так, 5 квітня відбулася зустріч директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірини Хондогій із заступником начальника слідчого управління ГУ НП в*

*Тернопільській області Сергієм Осадцою та заступником начальника організаційно-методичного відділу, підполковником поліції Наталією Проців. Мета зустрічі — обговорити окремі моменти взаємодії Регіонального центру з органами поліції відповідно до Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.*

- **Ірина Хондогій** зосередила увагу на важливості проведення спільних правопросвітницьких заходів, необхідності проводити навчання працівників органів поліції, зокрема новопризначених слідчих, представниками Регіонального центру. Керівник Центру акцентувала на актуальності щоквартальної звірки відомостей щодо кількості переданих та зареєстрованих повідомлень про випадки кримінального затримання осіб із органами поліції.



- 10 травня директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області **Ірина Хондогій** зустрілася із начальником управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування ГУ НП у Тернопільській області **Василем Бойком**. Спільно вони обговорили окремі моменти взаємодії Регіонального центру з управлінням поліції відповідно до Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.



- 23 травня працівники системи безоплатної правової допомоги Тернопільщини **Олег Кононенко** (Регіональний центр з надання БВПД) та **Оксана Покиньюборода** (Бережанське бюро правової допомоги) відвідали центр зайнятості, що у м. Бережани. Представник інтересів Управління забезпечення прав людини в Тернопільському регіоні (поліцейський-“омбудсмен”) **Валентина Августович** організувала в установі семінар на тему: «Права людини у діяльності поліції». Метою заходу слугувало прагнення розширити розуміння жителів району на важливість вміти вчасно захистити свої права.

У процесі проведення заходу фахівці розповіли працівникам центру зайнятості та усім охочим відвідувачам які є права людини, їхні види, способи їх захисту.

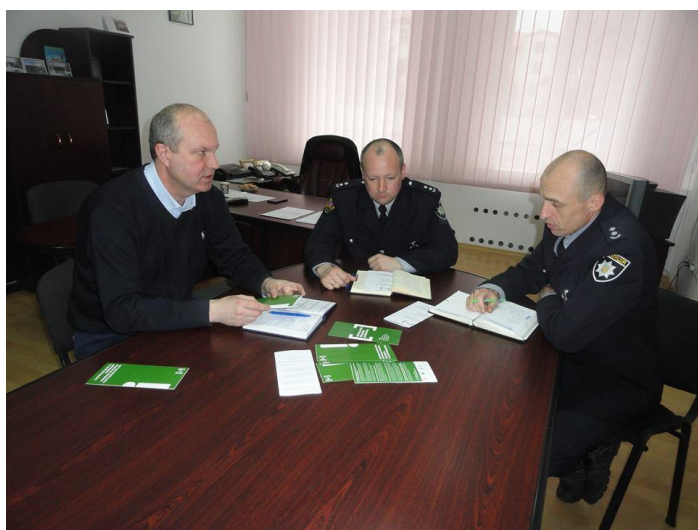
**Валентина Августович** проінформувала про роль та напрями роботи Управління Центрального апарату Національної поліції у взаємодії із людьми і які його функції.



Окрім того, робоча команда спільно із учасниками семінару провели навчальну гру «питання-відповіді». Під час гри усі зацікавлені жителі Бережанщини мали змогу задати питання на правову тематику та отримати на них кваліфіковані відповіді. Присутні запитували кому саме може надаватися безоплатна правова допомога, в які терміни вона надається та які документи потрібно подати для того, щоб її одержати. **Олег Кононенко разом із Оксаною Покиньюбородою** не залишили без уваги жодне запитання.

Працівники системи безоплатної правової допомоги разом із Валентиною Августович також провели порівняльну характеристику завдань та функцій тогочасного органу міліції із теперішньою поліцією. Наприкінці семінару **Валентина Августович** озвучила думку про необхідність проведення подібних правопросвітницьких заходів в усіх центрах зайнятості Тернопільщини.

З метою налагодження співпраці та удосконалення надання безоплатної правової допомоги органами державної влади, місцевого самоврядування та правоохоронними органами фахівцями Кременецького МЦ проведено 5 зустрічей – інформувань з працівниками Збараського та Шумського відділень поліції ГУНП у Тернопільській області, Збараського відділення Кременецької місцевої прокуратури та Кременецького районного сектору з питань пробації Західного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції.



Директор Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги **Юрій Гордєєв** 13 квітня провів робочу зустріч з начальником управління превентивної діяльності ГУ НП України в Тернопільській області Олександром Розпутним.

Під час зустрічі керівники установ обговорили проблему низького рівня правової обізнаності населення області. Обговорили також і шляхи залучення можливостей системи БВПД під час проведення

працівниками управління профілактичних заходів серед населення області та під час притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності. Окрім цього, сторони досягнули домовленості щодо участі **Юрія Гордєєва** у проведенні

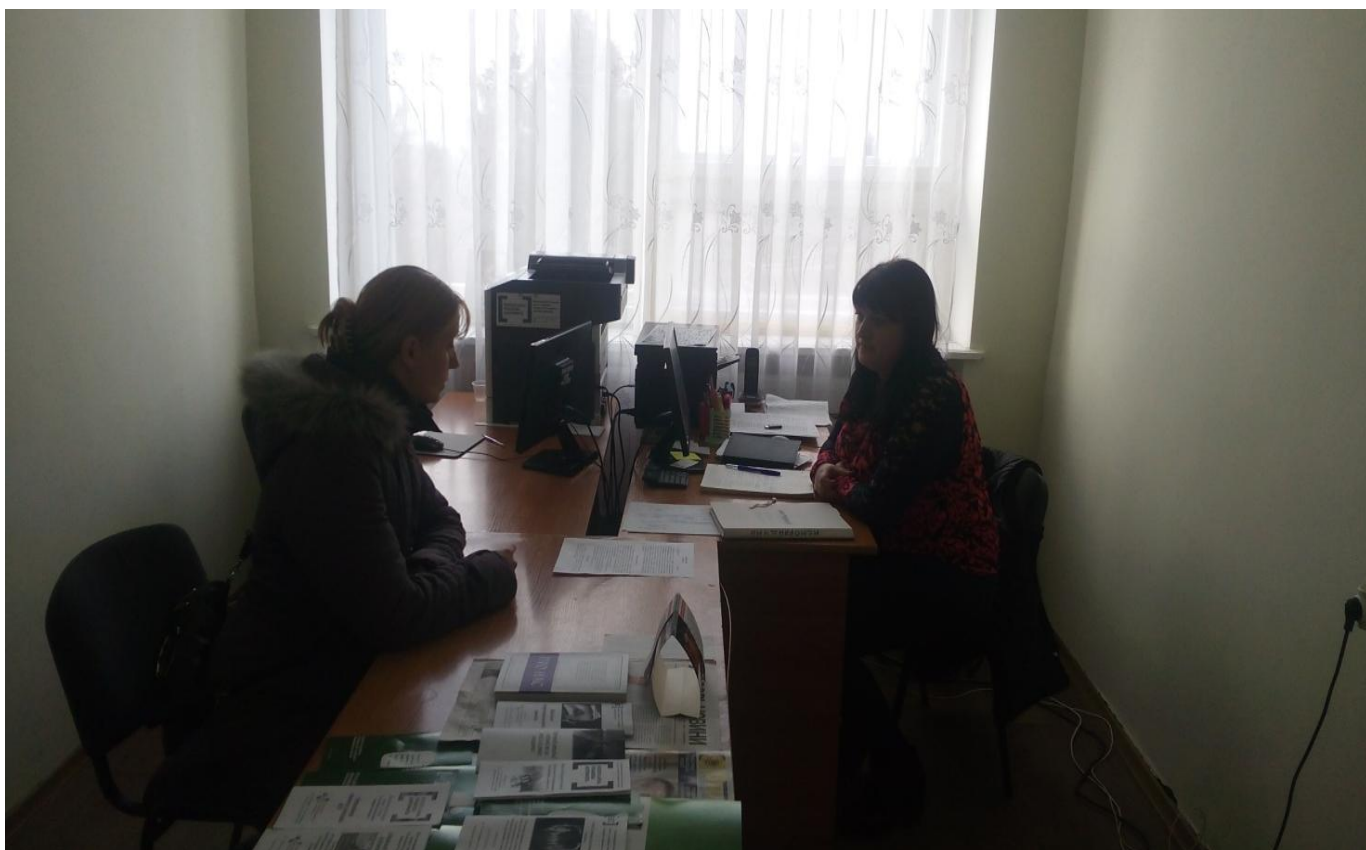
навчальних семінарів в управлінні превентивної діяльності з підпорядкованими йому структурними підрозділами.

**Відбувається активна співпраця із неурядовими громадськими організаціями, які представляють інтереси учасників АТО та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб**

**5 березня** працівники Кременецького місцевого центру взяли участь у чергових зборах ГО «Спілка учасників АТО Кременецького району», в яких взяли участь члени спілки, учасники бойових дій АТО, члени громадської організації «Кременецька районна спілка ветеранів Афганістану». На збори були запрошені керівники та фахівці Кременецької міської ради.

З метою розширення доступу до безоплатної правової допомоги ветеранів війни та осіб на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (в тому числі учасників АТО), керівником Зборівського бюро правової допомоги **6 березня** проведено зустріч з керівником Зборівського відокремленого відділення ГО «Спілка бійців та волонтерів АТО «Сила України» Наталією Назаревич, за результатами якої підписано меморандум про співпрацю.

**10 березня** проведено робочу зустріч з керівником громадського об'єднання «Штаб національного спротиву Збарязького району».



**Напередодні Дня українського добровольця**, який тепер щорічно відзначатиметься **14 березня**, працівники відділу Лановецьке бюро правової допомоги взяли участь в засіданні круглого столу, організованого Лановецькою районною державною адміністрацією з добровольцями Лановецького району, за участі перших керівників району і міста та голови ГО «Воїни АТО Лановецького району».



**22 березня** в Лановецькому районному центрі зайнятості відбувся семінар для військовослужбовців та учасників АТО, в якому взяли участь **працівники відділу Лановецьке бюро правової допомоги**.



Так, **16 лютого** в Бучацькому бюро правової допомоги відбулося правове консультування учасників АТО спільно із громадською організацією «Бучацька районна спілка воїнів АТО». Співпраця Бюро та ГО обумовлена підписаним раніше меморандумом, який передбачає об'єднання зусиль сторін для створення рівних можливостей для доступу учасників АТО до правосуддя, а саме організації надання

безоплатної первинної і вторинної правової допомоги. Керівник Бюро **Андрій Григоришин** разом із очільником ГО Володимиром Криськівом та членами організації обговорили актуальні питання, які виникають після демобілізації, а саме порядок призначення пільгової пенсії учасникам АТО.

**2 березня** в Монастириському бюро правової допомоги керівник бюро **Галина Джумак** та голова громадської організації "Ветеранів АТО Монастирищини" Володимир Головачук спільно консультували учасників АТО. Під час роботи мобільного пункту консультування до бюро звернулися учасники антитерористичної операції із питаннями, що стосувалися порядку прийняття звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги та порядок

встановлення фактів, що мають юридичне значення. Громадянам надали відповідні правові консультації та роз'яснення.



**3 березня** головний спеціаліст Заліщицького бюро правової допомоги **Назар Шевчук** спільно із представниками громадської організації «Дністровий Вал» провели зустріч-інформування у обласному комунальному госпіталі інвалідів війни та реабілітованих.



**13 березня** відбувся мобільний пункт консультування за участю керівника Монастирського бюро правової допомоги **Галини Джумак** та заступника військового комісара Монастирського РВК – начальника відділення комплектування – **Андрія Мохнатого**, звернувся громадянин із питанням, що стосувалися порядку виділення земельної ділянки учаснику АТО.

**Соціально-незахищені (вразливі) верстви населення (малозабезпечені, безробітні громадяни), особи з обмеженими можливостями також не залишаються поза увагою**

Для прикладу, проведення інформаційно-просвітницьких заходів (круглих столів, семінарів) в державних установах (центрах зайнятості, управліннях соціального захисту, Управління ПФУ, закладах для обслуговування/перебування соціально-вразливих верств населення. Правопросвітницька робота МЦ з конкретними групами населення, спрямована на запобігання безробіттю, домашнього насильства, дискримінації, злочинності, роз'яснення змісту ключових реформ.

Для підвищення рівня поінформованості такої категорії громадян, як безробітні особи та малозабезпечені, керівник Зборівського бюро правової допомоги взяла участь у семінарах для безробітних осіб, які проводились Зборівським районним центром зайнятості **13 січня** року та **24 лютого** на тему: «Легальна зайнятість».



Велика увага приділяється наданню правової допомоги соціально незахищеним верствам населення, які не обізнані в своїх правах та не мають можливості оплатити послуги адвоката за власний рахунок. Це, в першу чергу, стосується малозабезпечених громадян, осіб з обмеженими фізичними можливостями. Не залишені без уваги також самотні люди похилого віку, які потребують правового захисту, але через брак фізичних можливостей не здатні самостійно звернутися за допомогою до місцевого центру чи бюро правової допомоги. Тому працівники місцевого центру надають адресну правову допомогу людям з обмеженими можливостями по місцю їх проживання.

**8 червня** фахівці Зборівського бюро правової допомоги здійснили виїзд до жителя села Кудобинці Зборівського району за місцем її проживання, з метою надання безоплатної первинної правової допомоги, оскільки вона є особою з обмеженими можливостями пересування.

Для осіб з обмеженими можливостями організовано виїзні консультаційні пункти та проведено прийоми громадян у приміщеннях:

- Великобережеського стаціонарного геріатричного відділенні Кременецького районного територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) - 28 березня 2017 року ;

- Лановецького районного осередку Всеукраїнської організації інвалідів "Союз організацій інвалідів України" - **30 березня 2017 року** .

- Перепельницького стаціонарного геріатричного відділенні Зборівського районного територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Зборівської РДА - 25 травня 2017 року;

- Кременецького районного осередку Всеукраїнської організації інвалідів "Союз організацій інвалідів України" - 05 червня 2017 ;

- Великодедеркальського стаціонарного відділенні Шумського районного територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) - **29 червня 2017 року** .



Так, **17 лютого** в Благодійній Службі Милосердя «Карітас», що у м. Чортків, відбувся тренінг для вихованців та батьків Чортківського районного центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Дім Милосердя» на тему: «Права неповносправних дітей та їх батьків». У заході взяли участь представники Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги – начальник відділу правопросвітництва та взаємодії з суб'єктами надання БППД



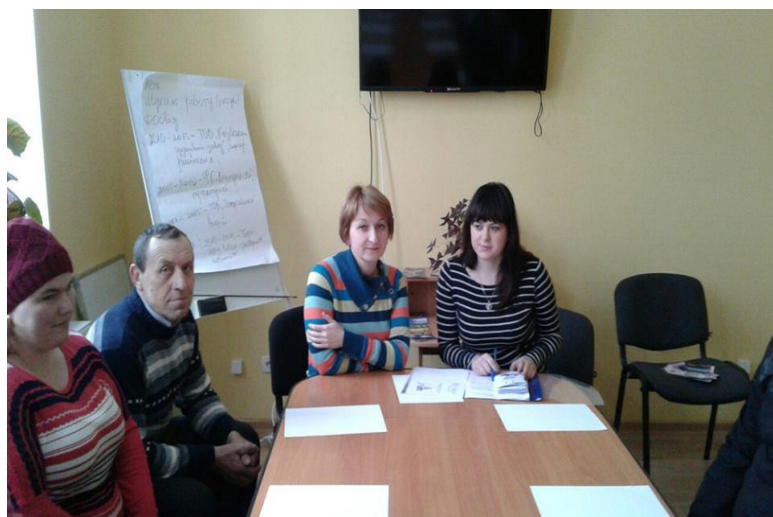
**Олена Овсинська** та головний спеціаліст відділу представництва **Таїса Рубаняк**.

**21 лютого** громадянка К., жителька одного із сіл району, зателефонувала до Бучацького бюро правової допомоги з проханням надати їй безоплатну правову допомогу. Звернення стосувалося порушення правил добросусідства – були не дотримані санітарні норми ведення фермерського господарства. Оскільки громадянка К. має обмежені можливості самостійного пересування, фахівець бюро

**Тетяна Горбатюк** здійснила виїзд за місцем її проживання для надання жінці адресної правової допомоги. **Тетяна Горбатюк** допомогла громадянці К. підготувати звернення до санітарно-епідеміологічної служби та сільської ради за місцем знаходження земельної ділянки з метою виявлення та фіксації порушення.



**16 січня** керівник Підволочиського бюро правової допомоги **Андріана Левак** спільно з юрисконсультантом Підволочиського районного центру зайнятості Іриною Богач провели семінар для пільгових категорій осіб на тему: «Правова допомога для безробітних та малозабезпечених громадян». Після семінару, в межах роботи дистанційного консультативного пункту доступу осіб до безоплатної правової допомоги, фахівці проконсультували 3-ох громадян з питань цивільного (спадкового) права.



**17 січня** в приміщенні Козівського районного центру зайнятості відбувся семінар із загальних питань зайнятості населення та стану ринку праці регіону. На захід запросили

керівника Козівського бюро правової допомоги **Оксану Ляхович**.

Того ж дня **Оксана Ляхович** взяла участь у круглому столі, який організував трудовий колектив відділу державної реєстрації Козівської районної державної адміністрації.



Очільниця бюро проінформувала присутніх про систему безоплатної правової допомоги, наголосила на змінах, які були впроваджені до законодавства про БПД.

26 червня фахівцями Тернопільського місцевого центру надано адресну правову допомогу особі з обмеженими можливостями пересування. Громадянин звернувся з питанням, що стосується визнання права власності на нерухоме майно за набувальною давністю. Представники місцевого центру прийняли письмове звернення на надання

безоплатної вторинної правової допомоги та необхідний пакет документів для надання такої допомоги.

**Ірина Хондогій, директор Регіонального Центру, взяла участь у прес-конференції громадської приймальні Української Гельсінської спілки з прав людини за результатами діяльності у сфері захисту свобод та інтересів громадянина. Спілка вже впродовж 9-ти років діє у Тернополі:**



**1 лютого у читальній залі Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки конференція була приурочена підсумкам діяльності УГСПЛ у 2016 році.** На захід також запросили представників державних установ (зокрема, Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області) та громадських організацій, які працюють у сфері захисту прав людини, а також журналістів. Учасники та гості прес-конференції

обговорили ефективність засобів надання правової допомоги громадською приймальнею, що започатковані у партнерстві із центрами з надання БВПД у Тернопільській області та обласною універсальною науковою бібліотекою. Торкнулися аналізу успішних справ, виграних у Європейському суді з прав людини у зв'язку з порушенням Російською Федерацією прав жителів окупованої території АРК та м. Севастополя, південно-східних областей України. Наприкінці прес-конференції **Ірина Хондогій** дала інтерв'ю для регіональної телекомпанії «TV-4» щодо розширення кола осіб, які віднедавна мають змогу звертатися за вторинною правовою допомогою безоплатно.

Представники Регіонального та місцевих центрів активно долучалися до проведення пілотних тренінгів для посадових осіб ОМС, старост територіальних громад з питань удосконалення організації ними надання БППД, проведення семінарів, лекцій в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

- **6 лютого директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій провела лекцію для бухгалтерів та секретарів сільських і селищних рад.** Захід відбувся з метою проінформувати про зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Спільно з працівниками органів місцевого самоврядування розглянули також питання щодо реалізації права мешканців громад на безоплатну первинну правову допомогу.
- **14 лютого представник Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Віталій Сольський провів лекцію для бухгалтерів та секретарів сільських і селищних рад.** Захід відбувся з метою проінформувати про зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу».
- **13 березня директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій провела тренінг із головами територіальних громад та органів місцевої влади районів області з питань можливостей, які гарантує Закон України «Про безоплатну правову допомогу».** Ірина Хондогій озвучила перспективи створення спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, ознайомила з етапами прийняття та важливості Програм надання безоплатної правової допомоги населенню. На тренінгу обговорили Програму надання безоплатної правової допомоги населенню та створення спеціалізованих комунальних установ з надання БППД.

(Посилання на офіційному веб-сайті Регіонального центру:  
<http://ternopil.legalaid.gov.ua/ua/pres-centr/novyny/na-treninhu-obhovoryly-prohramu-nadannia-bezoplatnoi-pravovoi-dopomohy> )



Задля налагодження якісного механізму організації та надання безоплатної правової допомоги сільському населенню, та з метою розширення правопросвітницької діяльності бюро правової допомоги та представники місцевих центрів, шляхом підвищення рівня правової культури жителів новоутвореної Борсуківської територіальної громади Лановецького району **22 лютого працівники Лановецького бюро правової допомоги** провели правопросвітницький

захід для працівників Борсуківської ОТГ.

**14 лютого** фахівці Кременецького місцевого центру з надання БВПД провели інформаційно–просвітницький захід для працівників Тернопільського навчально–курсового комбінату департаменту агропромислового розвитку Тернопільської облдержадміністрації, а також провели зустріч–інформування з колективом одного із найстаріших в Україні Кременецького ботанічного саду.



З метою продовження співпраці з партнерськими організаціями **24 лютого** працівники МЦ взяли участь у семінарі з елементами тренінгу «Підвищення обізнаності щодо питань з ідентифікації, перенаправлення та надання допомоги постраждалим від торгівлі людьми учасників мультидисциплінарного механізму взаємодії в Кременецькому районі», що був організований та проводився Кременецьким районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.



Також, **20 січня** в Лановецькому районному центрі зайнятості відбулась семінар – нарада на тему: «Функціонал служби зайнятості та напрямки покращення співпраці із роботодавцями та соціальними партнерами» за участі партнерських організацій, у якому взяли участь працівники відділу Лановецьке бюро правової допомоги.



**13 березня** інтегратор Тернопільського місцевого центру з надання БВПД **Ірина Максимюк** взяла участь у тренінгу із головами територіальних громад та органів місцевої влади районів області з питань можливостей, які гарантує Закон України «Про безоплатну правову допомогу». Тренінг відбувся в Тернопільському регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Під час зустрічі також обговорено можливості співпраці з Тернопільським місцевим центром за умови створення та забезпечення роботи мобільних та дистанційних пунктів доступу громадян до безоплатної правової допомоги на базі сільських та селищних рад. Інтегратор місцевого центру окремо зупинилася і на механізмі організації спільних виїзних прийомів громадян на території сільських, селищних, міських рад.

**Команда Регіонального центру проводила інформаційно-роз'яснювальні зустрічі, робочі наради, круглі столи, брала участь в навчальних семінарах з працівниками правоохоронних органів.**

*Зокрема, відбулося навчання працівників поліції:*

- **20 січня омбудсмен поліції ГУ НП у Тернопільській області Валентина Августович** спільно із представником Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області **Олегом Кононенком**, задля висвітлення гарантованих державою прав затриманих осіб, здійснили візит у **Теребовлянський, Гусятинський і Підволочиський відділи поліції**, де провели правоосвітню лекцію для поліцейських.
- **25 січня у приміщенні ГУ НП в Тернопільській області відбулася робоча зустріч начальника Головного управління Національної поліції в Тернопільській області **Олександра Богомола** та директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області **Ірини Хондогій**.** Сторони обговорили питання співпраці у сфері надання безоплатної правової допомоги жителям Тернопільського регіону та процедурні аспекти адміністративного затримання. У рамках зустрічі **Олександр Богомол та Ірина Хондогій** також торкнулися особливостей

інформування працівниками поліції Регіонального центру про адміністративне та кримінальне затримання.

- **27 січня Ірина Хондогій, директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області, зустрілася з виконуючим обов'язки заступника начальника Головного управління-начальником слідчого управління, підполковником поліції Володимиром Галевичем щодо питань співпраці та взаємодії Регіонального центру із слідчим управлінням.** Під час зустрічі сторони обговорили шляхи вирішення проблемних питань щодо оперативності повідомлень Регіонального центру з надання БВПД про факти затримання осіб, координації зусиль, спрямованих на забезпечення реалізації права громадян на захист. **Ірина Хондогій** акцентувала увагу на обов'язку уповноважених службових осіб, які здійснюють затримання, негайно повідомляти про це Регіональний центр, а також на фіксації моменту затримання.
- **24 лютого представники Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області взяли участь у круглому столі на тему: «Обговорення Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)».** Захід пройшов у Головному територіальному управлінні юстиції у Тернопільській області. Метою круглого стола було обговорення питань судової реформи в Україні і надання правової допомоги. У заході взяли участь: керівництво Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області, суддя Тернопільського міськрайонного суду **Гуменний П.П.**, заступник директора та начальник відділу якості надання правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області **Бандура С.А.** і **Сольський В.В.**, представники Тернопільської обласної партійної організації Аграрної партії України **Мужевич В.Я.**, **Алексенко С.Л.**, адвокати **Малишевський В.Я.**, **Парубій І.М.**, **Сідий С.І.**, приватні нотаріуси, члени правління Відділення Нотаріальної палати України в Тернопільській області **Березій З.А.**, **Чолач Г.Д.** (Посилання на офіційному веб-сайті Регіонального центру: <http://ternopil.legalaid.gov.ua/ua/pres-centr/novyny/uchast-pratsivnyukiv-rehionalnoho-tsentru-v-kruhlomu-stoli-z-obhovorennia-reformy-pravosuddia>)
- **10 березня відбулася зустріч керівників управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування ГУНП в Тернопільській області із представниками Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.** Мета зустрічі — обговорити окремі моменти взаємодії Регіонального центру з органами поліції відповідно до Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Того дня заступник директора Регіонального центру **Світлана Бандура** та фахівці центру **Віталій Сольський** і **Олег Кононенко** зустрілися з начальником УОАЗОР ГУНП **Василем Бойком** та заступником начальника, майором поліції **Романом Бовсуновським**. Під час зустрічі працівники Регіонального центру також наголосили на важливості щоквартальної звірки відомостей щодо кількості переданих та зареєстрованих повідомлень про випадки затримання осіб із органами поліції.

- **31 березня у приміщенні Управління державної міграційної служби України в Тернопільській області відбулася робоча зустріч заступника директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Світлани Бандури із першим заступником і заступником начальника Управління ДМС Іваном Чубатим і Тетяною Мулик.** На зустрічі обговорили важливість забезпечення доступу громадян до безоплатної вторинної правової допомоги. Торкнулися також необхідності Управлінням ДМС інформувати Регіональний центр про випадки адміністративного затримання іноземців та осіб без громадянства, з метою ідентифікації та забезпечення примусового видворення.

*Регіональний центр продовжує співпрацю із бібліотеками. Відбулася бесіда-інформування у Тернопільській обласній універсальній науковій бібліотеці.*

**1 лютого 2017 року директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій презентувала у приміщенні Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки (ТОУНБ) збірку “ПРОти НАСильства”.** Презентація відбулася за участі представників Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у Тернополі та працівників бібліотеки. Також були присутні представники державних установ, громадських організацій, які працюють у сфері захисту прав людини, журналісти. Після презентації книги **Ірина Хондогій** залишила кілька примірників збірки для громадської приймальні УГСПЛ у Тернополі та ТОУНБ

### **Проведення інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходів**

**23 лютого за участі працівників системи безоплатної правової допомоги Тернопільщини відбулась публічна презентація результатів діяльності, а також про виконання пріоритетних завдань, передбачених регіональним планом надання правової допомоги на 2017 рік.** Директор Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області Ірина Хондогій, із допомогою презентації, підсумувала результати діяльності системи БПД в Тернопільській області у 2016 році та зупинилася на окремих моментах доступу до безоплатної правової допомоги.

Відбулося також навчання інтеграторів місцевих центрів та працівників бюро комунікатором Регіонального Центру **Софією Пасічник**. Зокрема, **23 лютого**, на навчальному семінарі працівників центрів з надання безоплатної правової допомоги Тернопільської області, фахівець Центру проінформувала колег про основні моменти взаємодії зі ЗМІ, а також порядок обміну інформаційними матеріалами місцевих центрів з НБВПД та Регіональним центром з НБВПД, важливість дотримання вимог при використанні логотипу «Безоплатна правова допомога».

*Для належної інформаційно-комунікативної діяльності Регіональний центр продовжує взаємодію з рейтинговими засобами масової інформації (ЗМІ).*

У співпраці з друкованими засобами масової інформації Регіональний центр поширив інформаційні матеріали у газетах: **«Подільське слово»**, **«Вільне життя»**, **«Досє 102»**, **«Наш день»**.

Інформаційні матеріали, підготовлені Регіональним центром, розмістили також й інтернет-видання, серед яких: **«ProТернопіль»**, **«Погляд»**, **«Терноград»**, **«НОВА Тернопільська газета»**, **«Місто»**, **«Наш день»**, **«Новини Тернопільщини»**, **«Тернопіль наживо!»**, **«Вільне Життя»**, **«Про все»**, **«Про те»**, **«Тернопіль вечірній»**, **«0352. Сайт міста Тернополя»**, **«Сорока»**, **«Політерно»**, **«Тернопільське інформаційне бюро»**, **«Бізнес Компаньйон Тернопіль»**, **«АТО.Today»**, **«Без табу»**, **«Терен»**, тижневик **"Номер один"**, **«Тернопільський тиждень»**. Усього за це півріччя опубліковано **85 статей** на сайтах інтернет-видань та подано до друку в місцеві газети **23 новини**.

Так, Регіональний центр співпрацює з **регіональною телекомпанією «TV-4»**. До слова, у взаємодії з телебаченням області директор Регіонального центру **Ірина Хондогій 1 лютого** дала інтерв'ю щодо розширення кола осіб, які віднедавна мають змогу звертатися за вторинною правовою допомогою безоплатно.

**6 лютого** **Ірина Хондогій** надала інтерв'ю для **місцевого телевізійного каналу «ІНТБ»** щодо змін до законодавства про безоплатну правову допомогу.

Поміж тим, **26 січня** керівник Регіонального центру дала інтерв'ю **Лановецькому районному комунальному радіомовленню** щодо розширення кола осіб, які мають право на гарантовану державою безоплатну правову допомогу.

Окрім того, на офіційному веб-сайті Регіонального центру ведеться постійне висвітлення діяльності Центру, місцевих центрів та бюро, а також кращих практик з роботи адвокатів. Зокрема, за цей квартал на сайті опубліковано **155 новин** про проведені центрами та бюро правопросвітницькі заходи, виїзні консультаційні прийоми громадян, проведені тренінги, семінари, навчання і круглі столи тощо.

На сайті містяться **15 успішних адвокатських справ**, які виграли судовий процес та добилися захисту прав для клієнта.

На офіційній сторінці Тернопільського національного економічного університету активно розміщуються матеріали про спільну взаємодію, налагоджену співпрацю між Регіональним центром та юридичним факультетом ТНЕУ. Так, 12 квітня розміщено інформацію про обмін міжнародним досвідом з надання безоплатної правової допомоги: візит польського адвоката до Регіонального центру, 18 травня – публікація під назвою **«Відбулося урочисте підписання Угоди про співпрацю»**, а 9 червня розміщено матеріал про навчально-показове судове засідання на юридичному факультеті ТНЕУ.

У взаємодії з телебаченням директор Регіонального центру **Ірина Хондогій 21 травня** дала інтерв'ю телебаченню юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету ЮФТВ щодо підписання угоди про співпрацю з юридичним факультетом та, зокрема, юридичною клінікою **«Liberta»** Тернопільського національного економічного університету.

**29 червня** **Ірина Хондогій** виступила на Тернопільському обласному радіо (філія ПАТ «НСТУ» Тернопільська регіональна дирекція) у програмі **«Поспілкуймося!»**, де розповіла про надання безоплатної правової допомоги населенню області.

**27 січня** директор Кременецького місцевого центру з надання БВПД **Валентина Вербицька** виступила в ефірі Кременецького районного радіомовлення.



За звітний період на сторінках інтернет-видань Кременецький МЦ розмістив 6 статей та роз'яснень правового характеру, серед яких публікації у місцевому інтернет-виданні «Пульс Кременця».

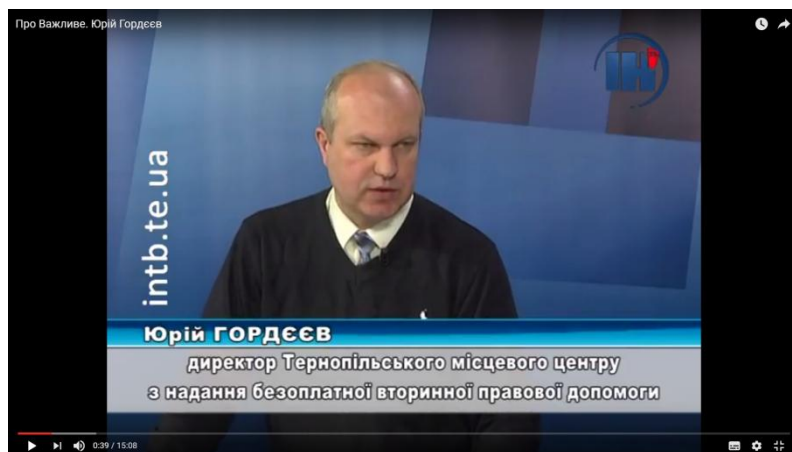
У першому кварталі 2017 року в друкованих ЗМІ зони юрисдикції Кременецького місцевого центру розміщено 6 публікацій про систему БПД та роз'яснень правового характеру, а саме: Кременецький районний інформаційний центр "Діалог", Шумський районний інформаційний центр "Новини Шумщини", Зборівський районний інформаційний центр «Зборівська дзвіниця», газета «Реально».

У першій половині 2017 року працівники місцевого центру взяли участь у 3 радіопрограмах Кременецького та Лановецького районного радіомовлення.

За звітний період на сторінках інтернет-видань розміщено 9 статей та роз'яснень правового характеру.

У другому кварталі 2017 року в друкованих ЗМІ зони юрисдикції Кременецького місцевого центру розміщено 19 публікацій про систему БПД та роз'яснень правового характеру. Публікації розміщено у Кременецькому районному інформаційному центрі "Діалог", Шумському районному інформаційному центрі "Новини Шумщини", Зборівському районному інформаційному центрі «Зборівська дзвіниця», газеті «Реально» (м. Кременець), газеті «Сила слова» (м. Збараж), газеті «Народне слово» (м.Збараж) та газеті «Голос Лановеччини».

**5 квітня** директор Тернопільського місцевого з надання БВПД **Юрій Гордєєв** виступив на телеканалі ІНТБ у телепрограмі "Про важливе".



Протягом звітного періоду Чортківським місцевим центром підготовлено інформаційні матеріали про безоплатну правову допомогу в друкованих засобах масової інформації та інтернет-виданнях. Зокрема надруковано 7 статей в друкованих засобах масової інформації, 7 озвучено по Монастирському, Гусятинському, Заліщицькому та Борщівському радіомовленню, 21 на сайтах партнерів та 1 розміщено у інтернет-виданні Чортківський інфоблог «Бруківка».

Протягом звітного періоду Чортківським місцевим центром підготовлено та розміщено інформаційні матеріали про безоплатну правову допомогу в друкованих засобах масової інформації, інтернет-виданнях та озвучено на радіомовленні. Зокрема надруковано 5 статей в друкованих засобах масової інформації, 3 - озвучено по Монастирському та Заліщицькому радіомовленню, 19 на сайтах партнерів та 2 розміщено у інтернет-виданні «Чортків - online». Темі публікацій: «Реєстрація місця проживання особи: обов'язок чи право?», «Право безоплатного проїзду»,

«Забезпечення права громадян на безоплатну правову допомогу», «Право дитини на звернення до суду». Також на сайтах партнерів розміщено статті інформаційного характеру: оголошення про виїзні прийоми громадян та про участь у спільних заходах із представниками ОМС, ОБВ та соціальних партнерів.



№ 18 (468)  
19.05.2017 р.

• офіційно

## Право дитини на звернення до суду

*Знати свої права та користуватися ними у щоденному житті мають як дорослі так і діти. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Відповідно до ч.1 ст. 15 ЦК України кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспрорвання.*

Часто у громадян виникає питання: «У яких саме випадках діти мають право звертатися до суду самостійно?».

**Відповідь юриста:** Правовий статус дитини має особа до досягнення нею повноліття. Малолітньою вважається дитина до досягнення нею чотирнадцяти років. Неповнолітньою вважається дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Малолітні особи згідно з чинним законодавством не мають цивільної процесуальної дієздатності, тому їхні права в суді захищають виключно законні представники. Неповнолітні особи можуть особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді у справах, що виникають з відносин, у яких вони особисто беруть участь, якщо інше не встановлено законом. Суд може залучити до участі в таких справах законного представника неповнолітньої особи. У разі реєстрації шлюбу фізичної особи, яка не досягла повноліття, вона набуває цивільної процесуальної дієздатності з моменту реєстрації шлюбу. Цивільної процесуальної дієздатності набуває також неповнолітня особа, якій надано повну цивільну дієздатність.

Статтею 18 Сімейного Кодексу України ( далі – СК) закріплено право неповнолітніх осіб - учасників сімейних

правовідносин, які досягли чотирнадцяти років особисто звертатись до суду за захистом свого права або інтересу. Вони мають усі процесуальні права позивача в процесі.

Так, згідно із ст.165, 240 СК право на звернення до суду з позовом про позбавлення батьківських прав, скасування усиновлення чи визнання усиновлення недійсним має дитина, яка досягла чотирнадцяти років.

А відповідно до ст. 156 СК України неповнолітні батьки, які досягли чотирнадцяти років, мають право на звернення до суду за захистом прав та інтересів своєї дитини. Ця ж стаття також говорить, що неповнолітні батьки у суді мають право на безоплатну правову допомогу.

За заявою особи, яка досягла шістнадцяти років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам (ст. 23 СК ).

Перебуваючи у судовому процесі діти мають право:

- здійснювати права сторін у судовому процесі;
- безпосередньо або через представника чи законного представника висловлювати свою думку та отримувати його допомогу у висловленні такої думки;
- отримувати через представника чи законного представника інформацію про судовий розгляд;

За безоплатною правовою допомогою звертайтеся до Чортківського місцевого центру надання безоплатної вторинної правової допомоги, за адресою у Чорткові: вул. Шевченка,54, тел: 2-09-50, (067) 13 00 173.

• податківці інформують

ФОРМА ПОДАТКОВИХ ДЕКЛАРАЦІЙ

До ув  
Інфор

Для пер  
нальних  
звернути  
Держави  
через ме  
сайт Деї

зареєстр  
інформа  
протоко  
щодо сф  
виборців

Звертає  
повністю  
участь у

Подання  
відповіді

При осо  
Держави

(вул.  
Необхід

Ваше сві  
них заб

ВВА

Військ  
Чорткі  
комісія  
Серія І

**Чортківська районна рада**  
офіційний сайт

Головна  
Районна рада  
Документи  
Регуляторна діяльність  
Доступ до публічної інформації  
Комерційно-власницька  
Пленарні засідання  
Звернення громадян  
Місцеві ради  
Про район  
Службовий сайт "Голос народу"  
Довідник  
Фотогалерея  
Карта сайту

Анонси

Чортківський місцевий центр

**БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА**

Соціальна програма уряду України

03.05.2017  
**Чортківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги**  
Основним завданням центру є забезпечення доступу до надання безоплатної вторинної правової допомоги низки соціально незахищених категорій громадян, таких як: малозабезпеченим (особам, чий середній місячний сукупний дохід не перевищує двох прожиткових мінімумів), учасникам бойових дій (у тому числі, це стосується учасників АТО із відповідним статусом, та членів сімей загиблих), дітям – сиротам, дітям позбавлених батьківського піклування, біженцям та ін. Усім цим категоріям осіб будуть надаватися послуги адвокатів для представництва їх інтересів у цивільних та адміністративних справах, а також потерпілим і свідкам у кримінальних провадженнях, якщо вони належать до категорії, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, як це визначено у ст. 14 ЗУ «Про безоплатну правову допомогу». Юрисдикція Чортківського місцевого центру з надання БВПД: Бордівський район, Буцацький район, Густинський район, Заліщицький район, Монастирський район, Чортківський район, місто Чортків.

Години роботи:  
пн. — пт. з 9:00 до 18:00 без перерви (сб. — нд. вихідні)

Телефони:  
(035)522-09-50  
(067)130-01-73

Тернопільським місцевим центром з надання БВПД розміщено інформаційні матеріали на сторінках інтернет-видань та в друкованих засобах масової інформації. Діяльність місцевих центрів постійно висвітлюється на офіційній сторінці місцевих центрів та Регіонального центру в соціальній мережі «Фейсбук».

**Правосуддя**

**Ухилявся від сплати аліментів**

До Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася жителька нашого району щодо стягнення аліментів від чоловіка-батька на утримання своєї тримісячної дитини.

Жінка перебуває в офіційному шлюбі, але її чоловік, прожитаючи окремо від неї, повністю ухиляється від утримання сім'ї, не бере участі у вихованні дитини та матеріально не допомагає.

Адвокат, який співпрацює із системою безоплатної правової допомоги, допоміглася в судовому порядку, щоби відповідно сплачував аліменти не лише на утримання малолітньої дитини, а й на утримання своєї дружини.

У своїх доповідях адвокат посилалася на ч. 1 ст. 75 Сімейного кодексу України. Правозахисник аргументувала у захист прав та інтересів заявниці, що згідно із законом утримання одному із подружжя надається другим із подружжя в натуральній або грошовій формі за згодою двох сторін.

Доведено, якщо батько дитини (будучи працездатною особою) не працює, це не є підставою вважати, що він не спроможний надавати матеріальну допомогу на утримання матері своєї дитини. Отже, немає жодних підстав, відповідно до яких чоловік міг би не утримувати дружину.

Як підсумок, Чортківський районний суд позовні вимоги заявниці задовольнив у повному обсязі та зобов'язав відповідно сплачувати аліменти на користь своєї дружини та дитини.

*Підготувала Тетяна ЛЯКУШ  
(за інформацією ternopilive.com.ua)*

4 березня, субота, Подіяка

**Чортківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги**

«Між нас є люди на професійному рівні, але вони не мають грошей, щоб отримати юридичну допомогу. У випадках, коли немає грошей, це означає, що людина не може отримати юридичну допомогу».

3 11 вересня 2016 року у Чортківському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувся семінар на тему «Безоплатна вторинна правова допомога: як отримати допомогу». У семінарі взяли участь представники місцевої влади, громадських організацій та волонтери.

На семінарі були розглянуті питання: як отримати допомогу, як оформити документи, як знайти адвоката, як отримати гроші на адвоката, як отримати гроші на адвоката, як отримати гроші на адвоката.

За 2016 рік Чортківським місцевим центром зареєстровано 349 звернень громадян, з яких 2096 надано правову допомогу та консультативні, 39 осіб спрямовано до інших установ та організацій, у 363 громадян прийнято звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги, а саме складення процесуальних документів та здійснення представництва їх інтересів у справах.

Важливим етапом є забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги у випадках, коли громадянин не має грошей на адвоката. Для цього необхідно звернутися до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Для забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги у випадках, коли громадянин не має грошей на адвоката, необхідно звернутися до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

На завершення семінару були роздані роз'яснювальні матеріали та запропоновано провести подальші заходи.

На завершення семінару були роздані роз'яснювальні матеріали та запропоновано провести подальші заходи.

Організація та проведення спільних нарад, семінарів, круглих столів,

## *робочих зустрічей з, органами державної влади, ОМС та територіальними громадами*

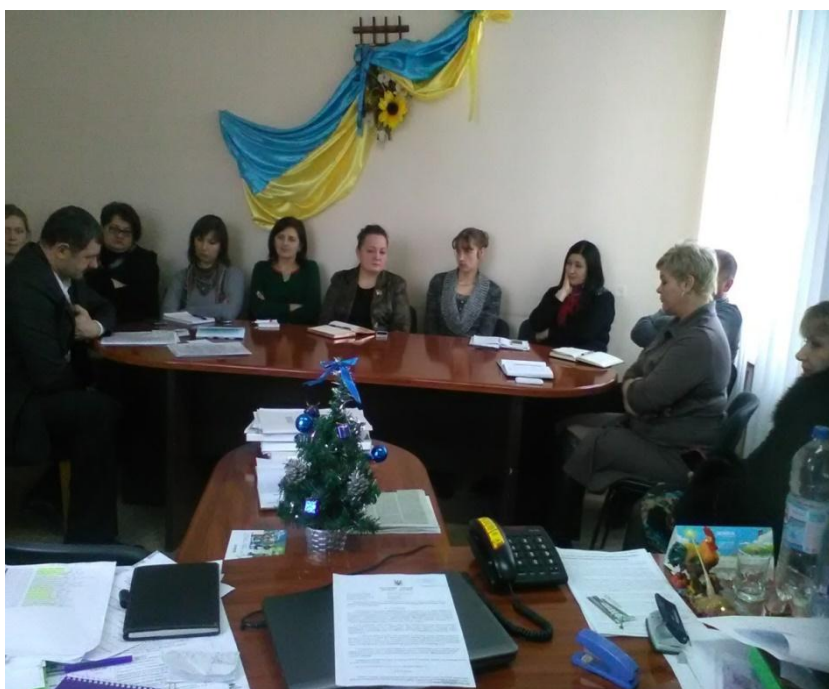
З метою розвитку мережі партнерів та незалежних провайдерів надання БПД, налагодження співпраці із ними та надання методичної допомоги місцевим центром у першому півріччі 2017 року проведено 61 спільний захід з органами державної влади, ОМС та територіальними громадами.

**Так, за цей період працівниками місцевого центру проведено робочі зустрічі, наради та семінари з головами Збараської та Лановецької районних рад, керівництвом та працівниками Борсуківської, Колодненської, Озернянської та Почаївської територіальних громад, Великобережецької сільської ради Кременецького району, Добриводської, Зарубинецької та Стриївської сільських рад Збараського району, Перепельницької сільської ради Зборівського району, Гриньківської та Чайчинецької сільських рад Лановецького району та Вілійської сільської ради Шумського району, служби у справах дітей Збараської, Зборівської, Лановецької та Шумської РДА, управління соціального захисту населення Збараської, Зборівської, Лановецької та Шумської райдержадміністрацій, управління праці та соціального захисту населення та відділу освіти Кременецької міської ради, відділу культури Збараської та Зборівської РДА, відділу освіти, молоді та спорту Шумської райдержадміністрації, Кременецького, Зборівського, Лановецького та Шумського районних центрів зайнятості, Кременецького, Збараського, Зборівського, Лановецького та Шумського районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Лановецької та Зборівської РДА, Кременецького, Збараського, Зборівського, Лановецького та Шумського районного секторів з питань пробації Західного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції, відділів Держгеокадастру у Кременецькому, Збараському, Лановецькому та Шумському районах і Збараського відділення Лановецького управління ПФУ. Також проведено робочі зустрічі з керівником апарату Шумської райдержадміністрації, директором Зборівського районного центру соціальної реабілітації дітей – інвалідів Зборівської РДА, **головним лікарем КУТОР «Кременецький обласний дитячий психоневрологічний санаторій»**, начальником відділу державної реєстрації Лановецької міської ради, новопризначеними Збараським районним військовим комісаром та директором Шумської ЦБС і керівником Лановецької державної нотаріальної контори.**

**13 червня** Кременецьким районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з Кременецьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної допомоги організовано та проведено засідання круглого столу на тему : «**Попередження насильства в сім'ї**».



*Управління соціального захисту населення Лановецької РДА*



**25 січня** заступник керівника Шумського бюро правової допомоги взяла участь у засіданні районної комісії з питань захисту прав дитини при Шумській районній державній адміністрації.



**21 лютого** у Збарзькому районному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді керівник Збарзького бюро правової допомоги взяв участь у семінарі - тренінгу для представників державних структур району на тему: «Підвищення обізнаності щодо питань ідентифікації, перенаправлення та надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми в Тернопільській області».

Регіональний центр розширював доступ до БПД шляхом виїзних прийомів осіб, засуджених до позбавлення волі. Зокрема, відбувся інформаційно-роз'яснювальний захід в установі виконання покарань



Так, з метою забезпечення доступу засуджених до безоплатної правової допомоги фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області – директор Центру Ірина Хондогій та менеджер з якості Віталій Сольський завітали до

**Копичинецької виправної колонії управління ДПтС України у Тернопільській області (№ 112).** Представники Регіонального центру для початку нагадали засудженим про те, що вони мають право на отримання безоплатної правової допомоги та адвоката за рахунок держави.

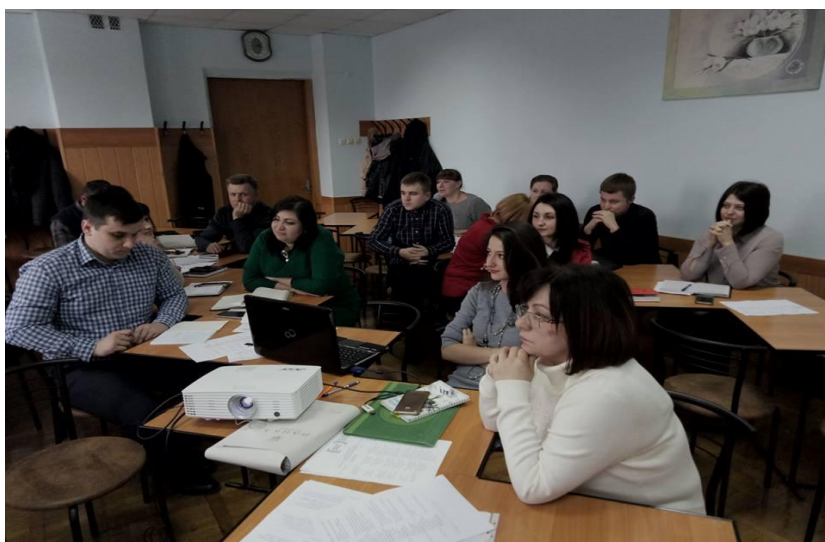




Фахівці Центру провели прийом засуджених із особистих питань, зокрема: сімейних (реєстрація розірвання шлюбу); оскарження вироків суду; умовно-дострокове звільнення від відбування покарання тощо.

***Забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи БПД***

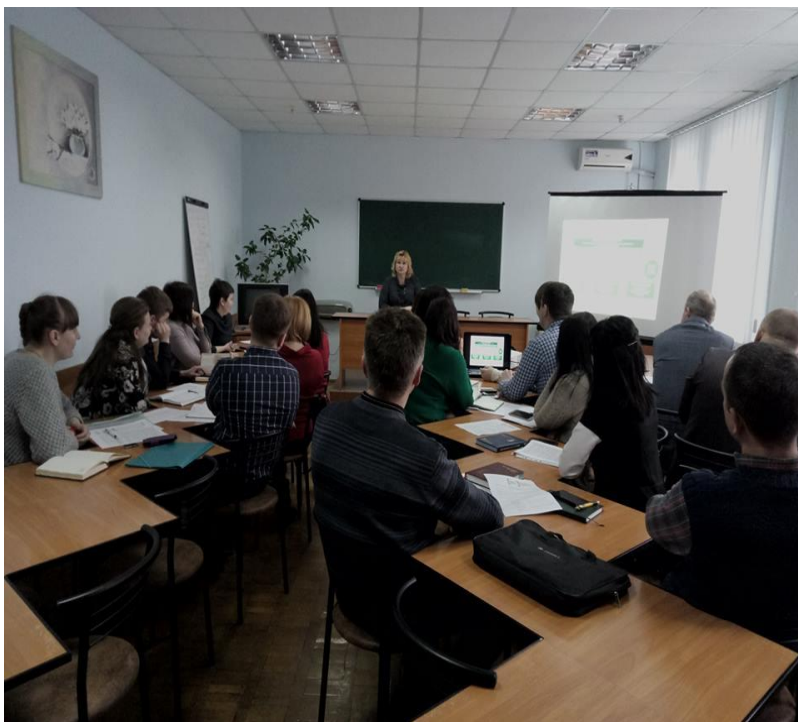
**Центри організовують та проводять круглі столи, навчальні семінари по обміну досвідом обговорення питань співпраці з адвокатами, надання допомоги адвокатам при складанні звітів про надання БПД, консультації щодо дотримання стандартів якості надання БПД**



**Так, 25 лютого правозахисники, які співпрацюють із Регіональним центром, взяли участь у семінарі з підвищення кваліфікації адвокатів, що відбувся в приміщенні юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету, організований**



**Тернопільським відділенням громадської організації «Спілка адвокатів України» та Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області.**



Регіональний центр представляла заступник директора **Світлана Бандура**. У заході також взяли участь викладачі юридичного факультету ТНЕУ. Доповідачами були адвокати, що надають безоплатну вторинну правову допомогу у Тернопільській області. **Віталій Сольський**, зокрема, розповів про етичні аспекти в роботі адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, **Станіслав Борис** оповів щодо дій адвоката при обранні запобіжного заходу особі, затриманій за підозрою у вчиненні кримінального

правопорушення. Під час семінару виступив і правозахисник **Володимир Рубінський**, на тему дій адвоката на стадії закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні. **Олег Цимбалюк** проінформував про новації в судовій практиці у справах про тимчасове вилучення і арешт майна. Правозахисники, які виступили із зазначеними темами, були сертифіковані Експертною радою з питань акредитації та сертифікації при Національній асоціації адвокатів України як експерти для допуску до організації та проведення заходів з підвищення кваліфікації адвокатів. Семінар був сертифікований рішенням Експертної ради НААУ від 24.02.2017 року, отже адвокати, які взяли у ньому участь, отримають сертифікати про підвищення кваліфікації. Усі обговорені питання викликали жваву дискусію присутніх та різноманітні диспути, що підтвердило важливість систематичного проведення подібних семінарів.

- Спільно з Тернопільським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги **24 березня** проведено навчання для адвокатів міста Тернополя та адвокатів, які нещодавно долучились до надання БВПД. Адвокатам роз'яснено зміни до порядку оплати послуг за надання БВПД, які внесені на підставі постанови **КМУ №1048 від 21.12.2016 року**, порядок та строки подачі звітності до центру з надання БВПД, наголошено на необхідності дотримання договірних зобов'язань в тому числі щодо якісного надання послуг БВПД та дотримання Стандартів якості.



**23 березня** було проведено **семінар по обміну досвідом та удосконаленню співпраці з адвокатами Кременецького та Лановецького району**. У ході семінару начальник відділу організації надання БВПД та роботи з адвокатами **Наталія Бобрик** наголосила, що **наказом Мін'юсту від 13**

**лютого 2017 року № 357/5 «Про внесення змін до форми акта надання безоплатної вторинної правової допомоги та додатків до нього»** затверджено нову редакцію форми акта надання безоплатної вторинної правової допомоги та додатків до нього. Окрім того, працівник центру роз'яснила основні пункти розрахунків розміру винагороди адвокатів за надання безоплатної вторинної правової допомоги по кожній стадії кримінального провадження, цивільного та адміністративного судочинства, строки подання актів надання БВПД.

Представник місцевого центру провела аналіз по виданих дорученнях та прийнятих актах надання БВПД і звернула увагу на кількість доручень, які можуть бути одночасно на виконанні в одного адвоката.

Разом із адвокатами здійснили обмін досвідом щодо вирішення питань в судовому порядку. Так, **Наталія Бобрик** озвучила декілька прикладів успішних справ за участю адвокатів, які співпрацюють із місцевим центром. У ході зустрічі виявили, що основна кількість справ стосується сімейних спорів.

З метою забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи безоплатної правової допомоги, працівники Чортківського місцевого центру з надання БВПД провели круглий стіл та навчання адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. До заходів також були залучені адвокати, які нещодавно долучилися до співпраці з місцевим центром.

Заходи провели директор місцевого центру **Марія Гамбаль** та працівники відділу організації надання БВПД та роботи з адвокатами **Надія Попик** та **Світлана Боднар**. Адвокати та працівники місцевого центру активно обговорювали Порядок оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, та Методику обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають БВПД, оплату послуг та відшкодування витрат, на підставі відповідних доручень центрів з надання БВПД.

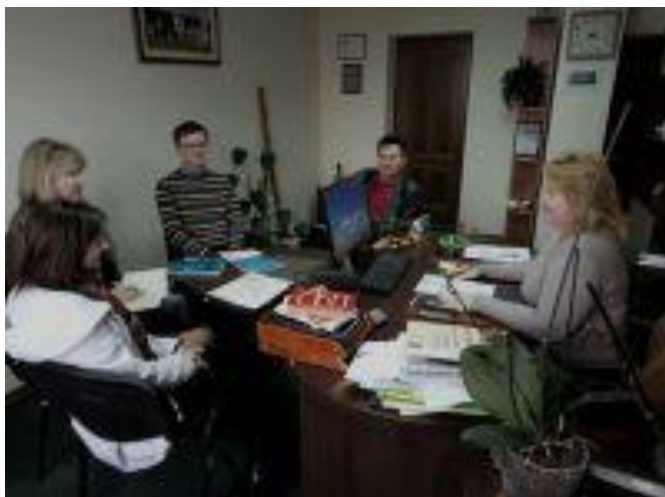
Звернуто увагу на основні пункти розрахунків розміру винагороди адвокатів за надання безоплатної вторинної правової допомоги по кожній стадії кримінального провадження, цивільного та адміністративного судочинства, також на строки подання актів надання БВПД.

Також розглядалося питання витрат, які пов'язані з наданням БВПД: проїзд до місця надання правової допомоги, перелік документів, які підтверджують витрати, відшкодування на відрядження за межі регіону.

Проведено аналіз по виданих дорученнях та прийнятих актах надання БВПД. 16 червня проведено навчальний семінар по обміну досвідом з проблемних питань співпраці з адвокатами, які уклали контракти з надання БВПД з Тернопільським місцевим центром. Того ж дня проведено навчання для адвокатів, які нещодавно долучились до системи БПД, під час якого зосереджено увагу стандартам якості надання БВПД у кримінальному процесі.



## *Відбувся обмін міжнародним досвідом з надання безоплатної правової допомоги: до Регіонального центру завітав польський адвокат*



• 7 квітня до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області, на запрошення директора Центру Ірини Хондогій, з метою обміну досвідом і налагодження співпраці завітав польський адвокат **Dr. Bogusław Przywora**.

**Dr. Bogusław Przywora** дізнався від Ірини Хондогій про роботу Регіонального центру та його структурних підрозділів, про саму систему БПД, що діє як на Тернопільщині, так і по всій Україні.

Фахівець Центру **Віталій Сольський** розповів про організацію роботи адвокатів, процедуру їх призначення, ознайомив із основними положеннями закону «Про безоплатну правову допомогу». На зустрічі, у тому числі, були присутні **Тетяна Подковенко**, к.ю.н, доцент кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету, координатор Школи польського та європейського права ТНЕУ і доцент кафедри кримінального права та процесу ТНЕУ, тернопільський адвокат системи БВПД **Оксана Яремко**. **Dr. Bogusław Przywora** приїхав до Тернополя читати лекції з конституційного та адміністративного права у Школі польського та європейського права. З розповіді польського правозахисника, він захищає докторську роботу на тему безоплатної правової допомоги у Польщі, тож дослідження міжнародного досвіду, зокрема, українського, у сфері надання БПД для нього є вкрай важливим.

## *Організовано зустріч з адвокатами, які співпрацюють із системою безоплатної правової допомоги Тернопільщини*

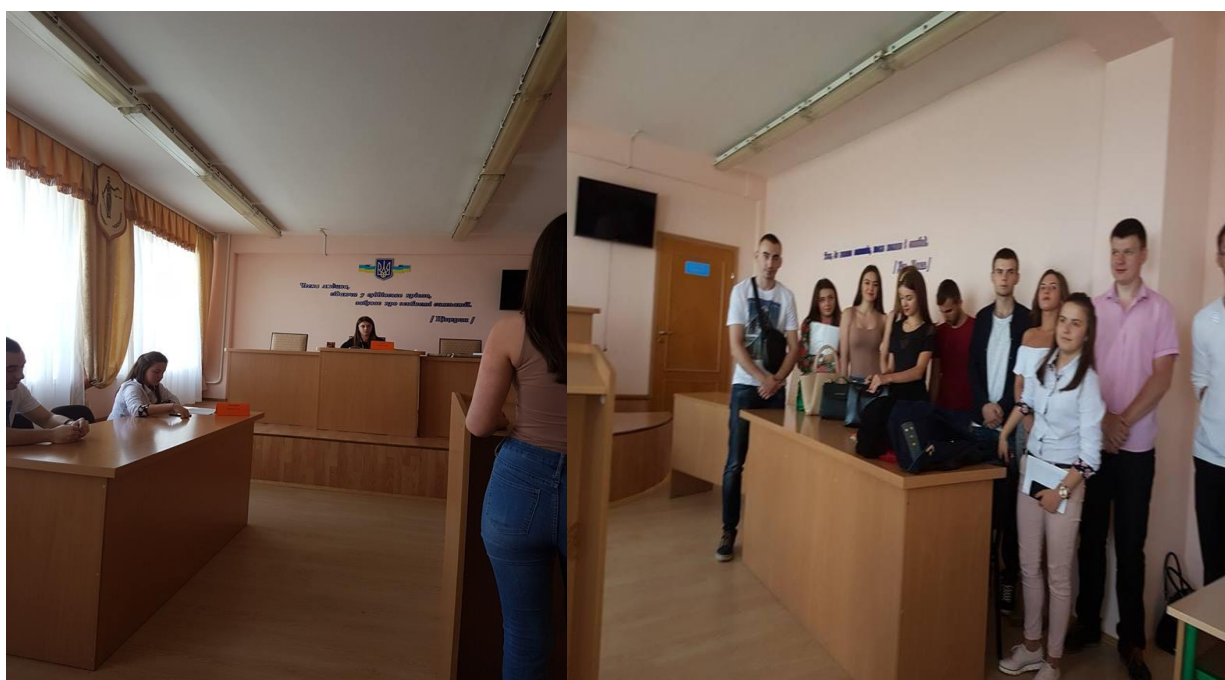


• Так, 19 червня очільниця Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій, фахівець Центру Віталій Сольський, директор Чортківського місцевого центру Марія Гамбаль зустрілися з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на території Чортківського, Бучацького та Заліщицького районів. Зустріч відбулася у приміщенні Чортківського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

На зустрічі обговорили питання оплати праці адвокатам, умови конкурсу на призначення адвокатів системи БВПД, недоліки в роботі, зокрема при укладанні актів і складанні звітів

адвокатами про надання БВПД, шляхи удосконалення роботи при наданні адвокатських послуг. Були присутні також заступник директора Чортківського

місцевого центру **Ольга Галанчак** і головний бухгалтер **Марія Кульба**, представники відділу організації надання БВПД та роботи з адвокатами **Надія Попик** і **Світлана Боднар**. Наприкінці зустрічі відбулася робоча нарада на чолі з директором Регіонального центру **Іриною Хондогій** із працівниками Чортківського місцевого центру. На ній обговорили організацію та покращення роботи центру, торкнулися проблемних моментів, які потребують неухильного вирішення.

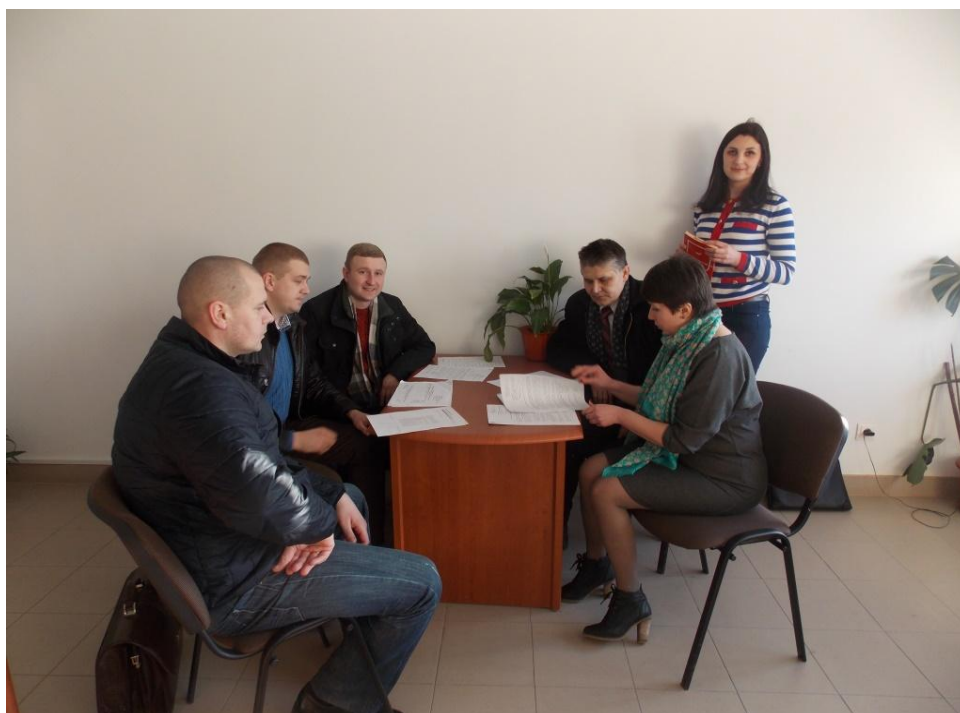


*Відбувся захід із підвищення кваліфікації правозахисників, які надають безоплатну правову допомогу на Тернопілля*



**У Чортківському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги 19 червня відбувся захід із підвищення кваліфікації адвокатів, які надають**

**безоплатну вторинну правову допомогу у межах Чортківського, Бучацького та Заліщицького районів. Захід провів менеджер з якості Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Віталій Сольський.** Фахівець Центру торкнувся новел у судовій практиці Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ у сфері кримінального права і процесу. Адвокати жваво та активно долучалися до обговорення новин у судовій практиці, задаючи запитання та впевнено відстоюючи свої позиції щодо того чи іншого питання.



**Надання допомоги адвокатам при складанні звітів про надання БВПД, консультацій щодо дотримання стандартів якості надання БПД.**

Щоденно менеджером з якості приймаються телефонні дзвінки від адвокатів

області з проханням роз'яснити окремі положення Порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого постановою КМУ №465 від 17.09.2014 року в редакції постанови №1048 від 21.12.2016 року. У адвокатів виникають запитання щодо переліку підтверджуючих документів, застосування якісних та інших показників роботи адвоката тощо.

## **[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД**

*Оновлюються та підтримуються в актуальному стані довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalaid».*

- «Порядок оскарження постанови про закриття кримінального провадження».
- «Порядок проведення обшуку».

*З метою забезпечення інформаційного наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій розроблено та розміщено на сайті 2 консультації:*

1. Порядок ініціювання стороною захисту проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій на стадії досудового розслідування.
2. Зупинення досудового розслідування. Тактика захисту.

## **[1.3] Децентралізація системи БПД**

*З метою обговорення та прийняття рішення з формування кошторису, помісячного плану асигнувань, штатних розписів Регіонального та місцевих центрів, а також щодо окремих питань діяльності проводяться засідання керівної ради.*



**Так, 17 травня в Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області відбулося засідання керівної ради з директорами місцевих центрів з надання БВПД: Кременецького, Чортківського та Тернопільського.**

Основною темою був розгляд фінансово-економічних питань діяльності Регіонального та місцевих центрів з надання БВПД.

Обговорювали взаємодію центрів, узгодження питань, пов'язаних з бюджетним процесом та окремих моментів, важливих для подальшого функціонування системи безоплатної правової допомоги.

Чортківським місцевим центром з надання БВПД забезпечено прийом поданих адвокатами актів надання БВПД, перевірка комплектності, правильності розрахунку та забезпечення оплати послуг.

### *Укладено 61 контракт про надання БВПД*

У березні проведено робочу зустріч з головою Комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги при Раді адвокатів Тернопільської області Віталієм Горбою, на якій обговорено механізми співпраці в напрямку розгляду скарг, які направляються Регіональним центром на дії адвокатів. Обговорено норми Положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2012 року №35.

### *Моніторинг дотримання адвокатами стандартів якості БВПД. Проведення спостережень за роботою адвокатів в судах першої та апеляційної інстанцій*

В звітному кварталі на виконання вимог наказу КЦ №136 від 06.04.2015 року менеджером з якості проведено 17 спостережень за роботою адвокатів в судовому процесі в кримінальному провадженні, з них 15 судових засідань в судах першої інстанції (в 3 місцевих судах області) та 2 судових засідання в апеляційному суді області.

Виявлено, що адвокати з'являються в судові засідання вчасно. Перед судовим засіданням адвокати як правило проводять бесіду з підзахисними, в тому числі і з тими, які знаходяться під вартою. Випадків заявлення адвокатами відводів не було. Адвокати підготовлені до судових засідань, обізнані з матеріалами провадження та беруть активну участь в розгляді справи (дослідженні доказів, допитах), чітко та логічно формулюють свою позицію, за необхідності заявляють клопотання, підтримують клопотання своїх підзахисних, в судових дебатах проводять детальний аналіз справи з дотримання обраної стратегії та тактики захисту. В більшості випадків адвокатське досє наявне лише частково (окремі документи, які необхідні для судового засідання). В більшості випадків в адвокатів наявні письмові тези до судових виступів, протягом судового засідання ведуться письмові нотатки.

Грубих порушень вимог Стандартів якості не виявлено.

В звітному кварталі на виконання вимог наказу КЦ №136 від 06.04.2015 року менеджером з якості проведено опитування (анкетування) 3 клієнтів, яким адвокатами системи БВПД надавалась правова допомога в кримінальному провадженні. Скарг на роботу адвокатів не виявлено.

### *Розгляд скарг, підготовка та надання відповідей. Передача матеріалів до комісії з оцінки якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги*

Протягом звітнього кварталу підготовлено та направлено до Комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги при Раді адвокатів Тернопільської області одну скаргу на дії



адвоката на підставі скарги клієнта про неналежне надання правової допомоги в цивільній справі.

Результати розгляду скарги на дату підготовки звіту невідомі.

В березні Регіональним центром проведено моніторинг діяльності відділу представництва Тернопільського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Під час проведення моніторингу проаналізовано досьє за справами, які ведуться спеціалістом відділу представництва місцевого центру, зміст позовних заяв та процесуальних документів складених у справі, проаналізовано правові позиції, обрані у справі.

Роботу відділу представництва Тернопільського місцевого центру визнано задовільною.

В звітному кварталі узагальнено та поширено 6 кращих справ адвокатів Тернопільської області, в тому числі описано 4 виправдувальних вироки, 1 справа в якій кримінальне провадження закрито у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення та 1 справа в якій діяння особи перекваліфіковано з тяжкого та злочин невеликої тяжкості.

## **[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД**

**Регіональним Центром проводилося навчання для персоналу МЦ, включно з бюро правової допомоги, у тому числі внутрішнє навчання в РЦ комунікатор-інтегратори та навчальний семінар працівників бюро правової допомоги.**

- **23 лютого працівники системи безоплатної правової допомоги зміцнили свою співпрацю на навчальному семінарі працівників центрів з надання безоплатної правової допомоги Тернопільської області.**

Заходи, які відбулися у приміщенні Тернопільського регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій, модерували заступник директора РЦ **Світлана Бандура** та фахівець Центру **Віталій Сольський**. Про основні моменти взаємодії зі ЗМІ, а також порядок обміну інформаційними матеріалами місцевих центрів з НБВПД та Регіональним центром з НБВПД, важливість дотримання вимог при використанні логотипу «Безоплатна правова допомога» висловила **Софія Пасічник**, комунікатор Центру. Заходи виявилися продуктивними й такими, що надихають до командної співпраці та активної взаємодії у сфері безоплатної правової допомоги всіх її експертів.

- **21 березня відбулося навчання фахівців бюро правової допомоги Кременецького, Чортківського та Тернопільського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги працівниками Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області.** Працівники бюро правової допомоги успішно підвищили свою кваліфікацію. Заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області **Світлана Бандура** наголосила, що працівникам бюро необхідно сконцентруватися на удосконаленні якості надання безоплатної правової допомоги та відмітила важливість співпраці місцевих центрів із Головним територіальним управлінням юстиції.

- 23 січня та 04 травня 2017 року у Кременецькому місцевому центрі проведено навчання для керівників бюро правової допомоги на тему: «Рекомендації щодо зовнішньої та внутрішньої комунікації: написання інформаційних матеріалів про роботу бюро. Основні вимоги та правила».

Було також проведено навчальні заходи з метою підвищення якості надання послуг працівників місцевих центрів з надання БВПД.

Зокрема, **20 березня у приміщенні Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області відбулося навчання працівників відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами місцевих центрів з надання БВПД: Кременецького, Чортківського та Тернопільського.**

Оновлюються та підтримуються в актуальному стані довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalaid».

- «Порядок оскарження постанови про закриття кримінального провадження».
- «Порядок проведення обшуку».

З метою забезпечення інформаційного наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій розроблено та розміщено на сайті 2 консультації:

1. Порядок ініціювання стороною захисту проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій на стадії досудового розслідування.
2. Зупинення досудового розслідування. Тактика захисту.

### **[1.3] Децентралізація системи БПД**

Проведено реєстрацію змін до Положення про Регіональний центр. Внесено зміни до посадових інструкцій працівників.

Надається практична допомога фахівцям місцевих центрів щодо підстав та порядку укладення контрактів з адвокатами

З метою обговорення та прийняття рішення з формування кошторису, помісячного плану асигнувань, штатних розписів Регіонального та місцевих центрів, а також щодо окремих питань діяльності проводяться засідання керівної ради.

- **Так, 9 лютого на розгляд керівної ради винесені такі питання:**
  - Розгляд та формування штатних розписів місцевих центрів та Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області на 2017 рік відповідно до затверджених типових структур.
  - Розподіл коштів між центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги за видами видатків в межах доведеного витягу з річного розпису асигнувань Державного бюджету на 2017 рік по КПК 3603020 забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги.
  - Розподіл коштів між центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги за видами видатків в межах доведеного витягу з річного розпису асигнувань Державного бюджету на 2017 рік по КПК 3603030 оплата послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Керівною радою відмічено, що потрібно здійснювати управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних повноважень із забезпеченням ефективного, результативного, цільового та економного використання бюджетних коштів, не допускати безпідставного витрачання бюджетних коштів та порушень фінансово-бюджетної дисципліни та вирішено затвердити штатні розписи, кошториси та плани асигнувань місцевих центрів на 2017 рік; штатний розпис, кошторис та план асигнувань на 2017 рік Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та зведений кошторис по Тернопільській області на 2017 рік направити на затвердження до Координаційного центру з надання правової допомоги.

- **20 березня керівна рада зібралась на засідання для вирішення питань «Організація порядку прийняття та перевірки актів надання безоплатної вторинної правової допомоги з відповідними додатками-формами розрахунку розміру винагороди за надання БВПД».**

Керівною радою вирішено делегувати повноваження Регіонального центру відповідним місцевим центрам на прийняття та перевірку актів надання БВПД за дорученнями виданими адвокатам на підставі контрактів укладеними як регіональним та місцевими центрами та визначено уповноважених осіб за підписання актів та розрахунків

Регіональним центром проводиться моніторинг своєчасності виконання працівниками місцевих центрів наказів, листів, доручень Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги та Регіонального центру.



• **17 травня в Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області відбулося засідання керівної ради з директорами місцевих центрів з надання БВПД: Кременецького, Чортківського та Тернопільського.**

Основною темою був розгляд фінансово-економічних питань діяльності Регіонального та місцевих центрів з надання БВПД. Обговорювали взаємодію центрів, узгодження питань, пов'язаних з бюджетним процесом та окремих моментів, важливих для подальшого функціонування системи безоплатної правової допомоги.

### **[1.4] Поступовий перехід від моделі залучення адвокатів ex officio до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях**

З метою побудови оптимальної моделі оформлення відносини з адвокатами-працівниками офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях проведено опитування адвокатів на предмет їх готовності взяти участь у формуванні згаданих офісів. Дана пропозиція адвокатів зацікавила. П'ятеро вже заявили про свою готовність.

### **[1.5] Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги та впровадження інших новітніх інформаційних технологій**

- Впроваджується ПЗ «1С Бухгалтерія 8» для бюджетних установ для забезпечення автоматизації кадрового обліку
- Для створення порталу системи БПД проводиться збір інформації для наповнення порталу БПД після його створення. Висвітлено 97 різноманітних інформаційних матеріалів щодо роботи системи БПД у Тернопільській області на сайті Регіонального центру.
- З метою дотримання вимог Закону України «Про звернення громадян» проводиться систематичний аналіз звернень громадян.
- Для потреб аналізу, планування та моніторингу системи БПД проводиться узагальнення та подання інформації про діяльність центрів, статистичних даних з таких питань:
  - розподілу справ між адвокатами;
  - кількості прийнятих актів;
  - кількості складених процесуальних документів;
  - кількості доручень працівникам відділів представництва;
  - кількості доручень за видами в кримінальних справах;
  - кількості консультувань, кількості звернень для надання БВПД.

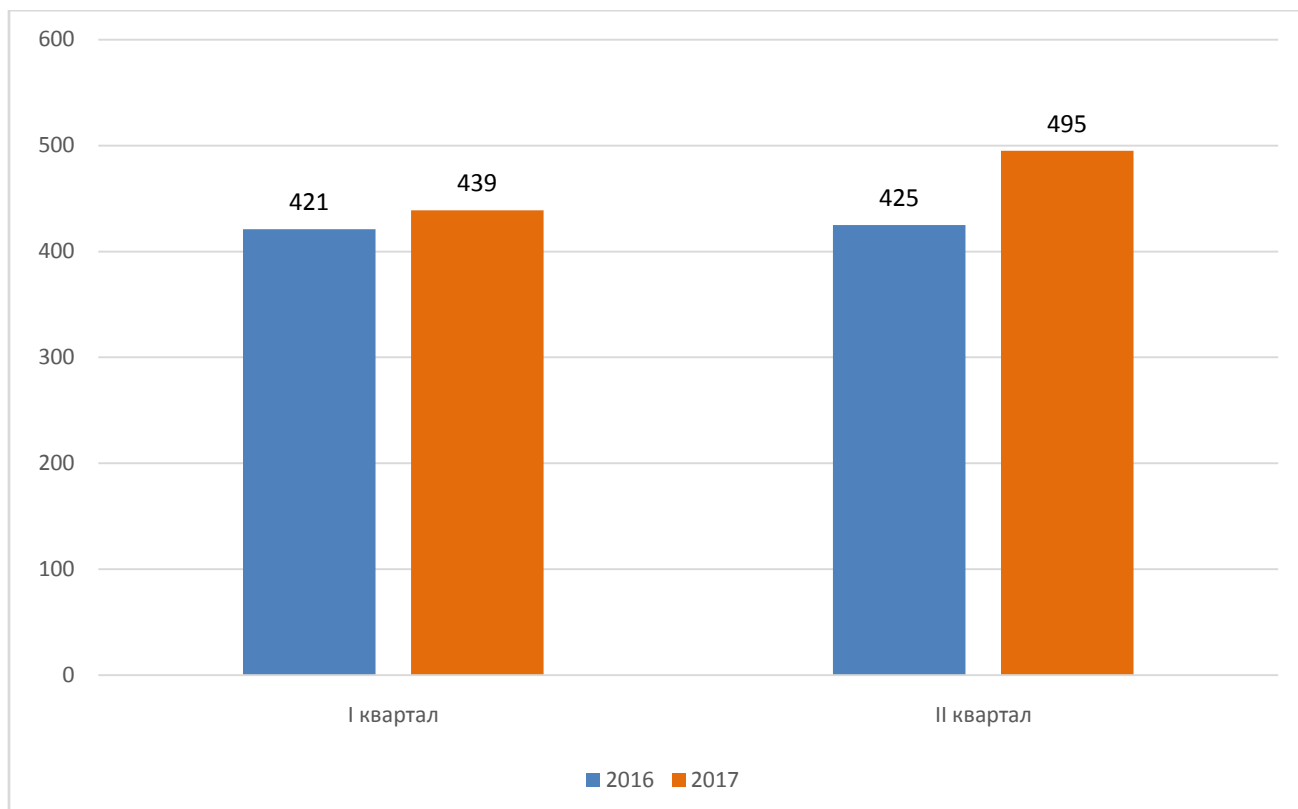
## Розділ II. Результативні показники діяльності.

### [2.1] Результативні показники діяльності регіонального центру

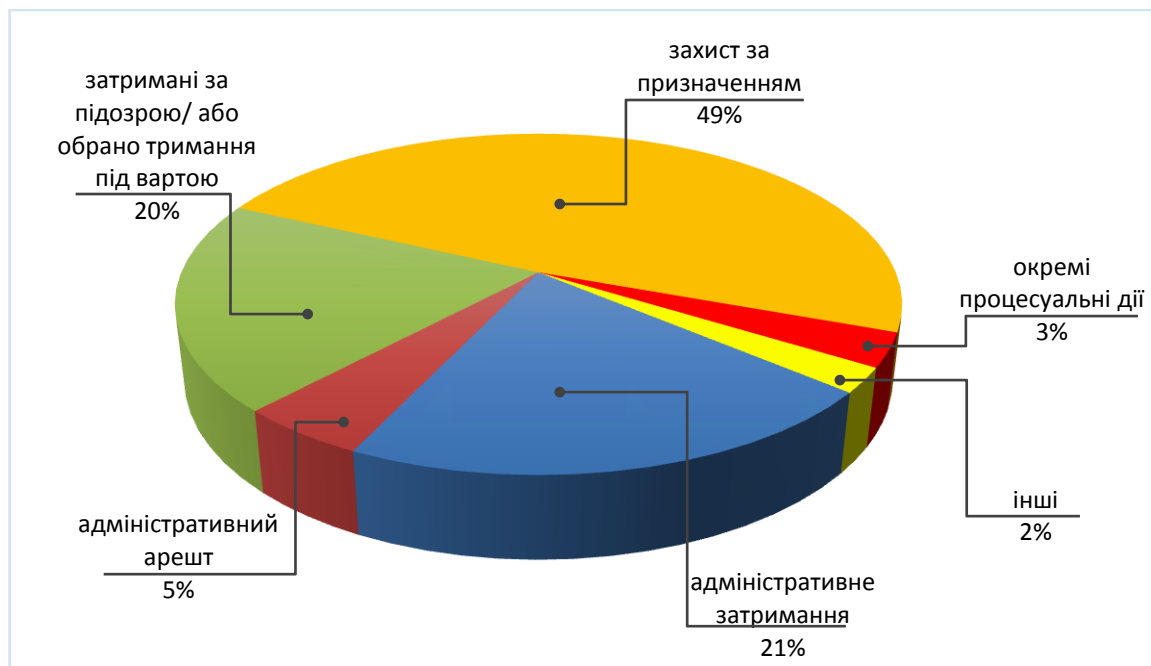
За оперативною інформацією з 1 січня по 30 червня 2017 року Регіональним центром з надання БВПД у Тернопільській області було видано 934 доручення адвокатам для надання БВПД, у тому числі:

- 196 – особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 46 – особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 186 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
  - 454 – для здійснення захисту за призначенням;
  - 30 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
  - 5 – у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
  - 17 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

- **Діаграма 1. Стовпчаста діаграма щодо кількості виданих доручень поквартально за звітний період поточного року у порівнянні з аналогічними періодами минулого року.**



• **Діаграма 2. Кругова діаграма розподілу осіб за I півріччя 2017 року.**



Поквартальну інформацію по кількості виданих доручень дивись у Таблиці 1.

**Таблиця 1.** Інформація щодо кількості виданих доручень адвокатам для надання БВПД в розрізі категорій осіб

№ з/п	Надання БВПД по категоріям осіб	Кількість виданих доручень		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Особам, до яких застосовано адміністративне затримання	84	112	<b>196</b>
2	Особам, до яких застосовано адміністративний арешт	31	15	<b>46</b>
3	Особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	101	85	<b>186</b>
4	Для здійснення захисту за призначенням	205	249	<b>454</b>
5	Для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	10	20	<b>30</b>
6	У процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	0	0	<b>0</b>
7	У процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією)	0	0	<b>0</b>
8	У разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	1	4	<b>5</b>
9	Особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	7	10	<b>17</b>
<b>Разом за всіма категоріями осіб</b>		<b>439</b>	<b>495</b>	<b>934</b>

З метою підвищення якості надання БВПД регіональним центром у **продовж січня-червня 2017 року:**

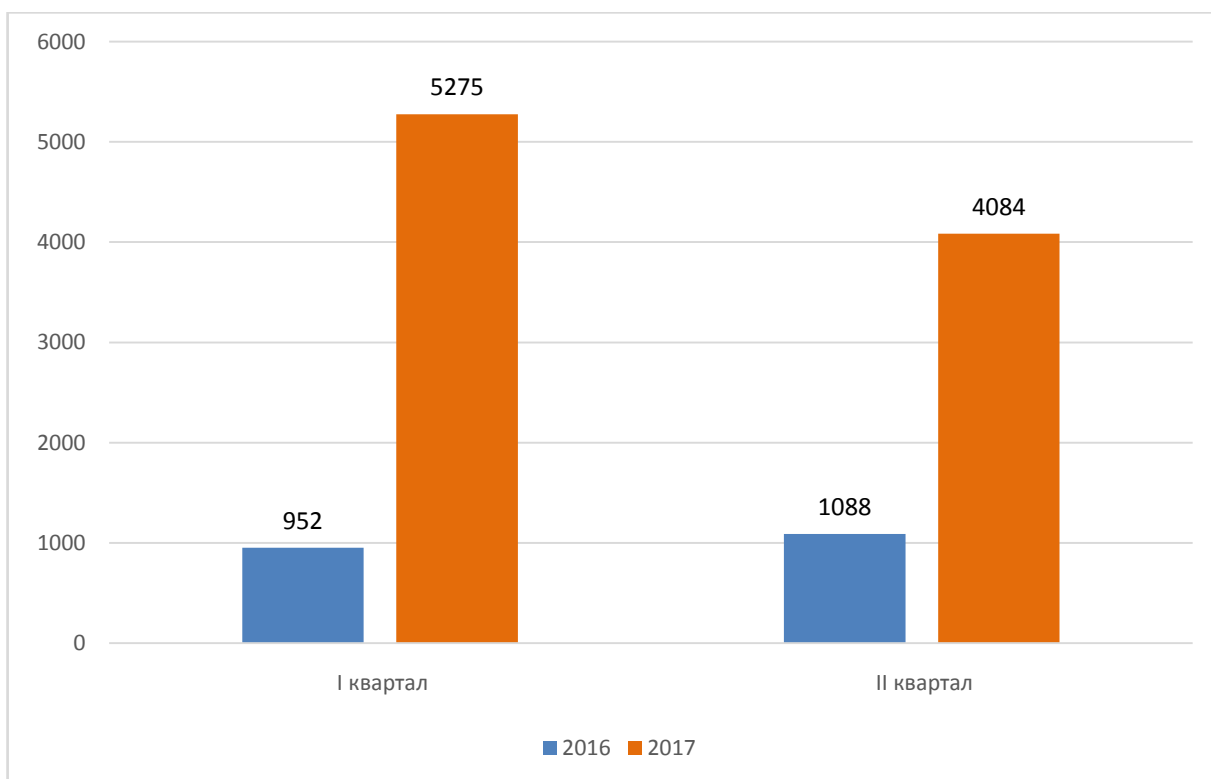
- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у 35 судових засіданнях у кримінальних провадженнях;
- проведено 6 бесіди з клієнтами;
- проведено 20 анонімних анкетувань адвокатів;
- проведено 27 анонімних анкетувань клієнтів.

## **[2.2] Результативні показники діяльності місцевих центрів**

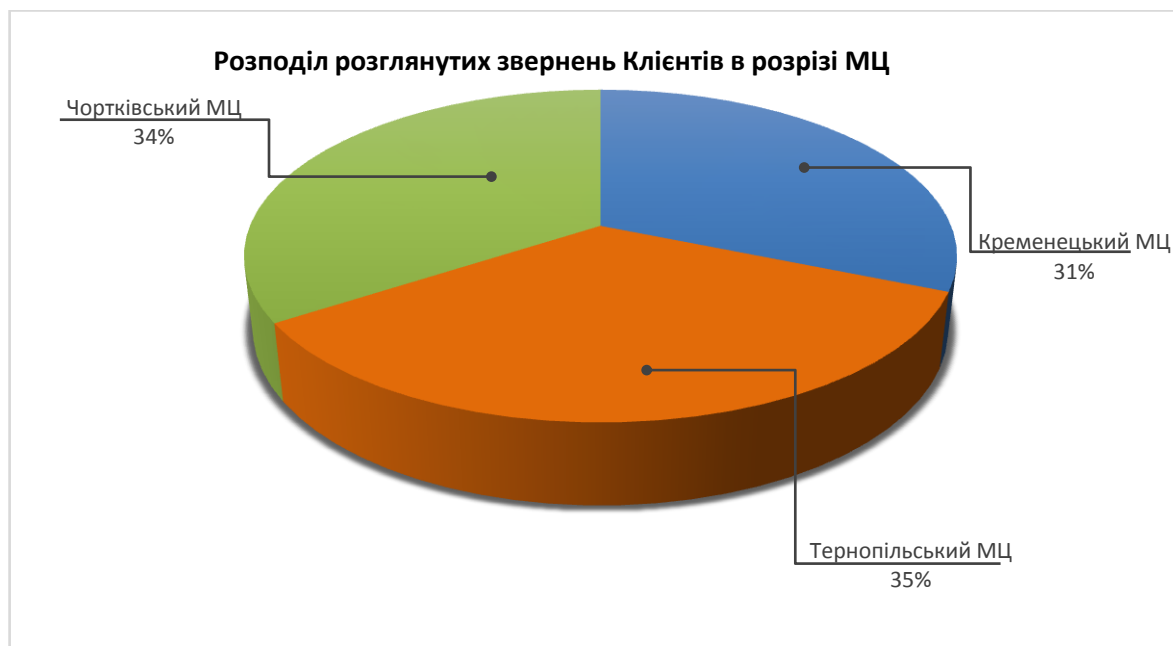
За період з 1 січня по 30 червня 2017 року місцевими центрами з надання БВПД у Тернопільській області, в тому числі бюро правової допомоги, що є їх відокремленими структурними підрозділами, було зареєстровано 9359 звернень клієнтів, 7643 особам було надано правову консультацію, 1716 із них написали письмову заяву про надання БВПД.

В результаті розгляду письмових заяв про надання БВПД, було прийнято рішення про надання БВПД по 1695 зверненням та надано 1402 доручень адвокатам та 331 штатним працівникам (представництво клієнта в суді або оформлення процесуальних документів). По 8 письмових зверненнях було надано відмову у наданні БВПД.

- **Діаграма 3. Стовпчаста діаграма щодо поквартальної кількості зареєстрованих звернень клієнтів за звітний період поточного з наростаючим підсумком у порівнянні з аналогічними періодами минулого року.**



- **Діаграма 4. Кругова діаграма щодо розподілу розглянутих звернень клієнтів за звітний період з наростаючим підсумком в розрізі МЦ.**



Поквартальну інформацію щодо кількості зареєстрованих та опрацьованих звернень клієнтів в розрізі місцевих центрів дивись у Таблиці 2 та 3.

**Таблиця 2.** Інформація щодо кількості зареєстрованих звернень клієнтів в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість зареєстрованих звернень		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	1728	1196	<b>2924</b>
2	Тернопільський місцевий центр	1726	1509	<b>3235</b>
3	Чортківський місцевий центр	1821	1379	<b>3200</b>
4	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>5275</b>	<b>4084</b>	<b>9359</b>

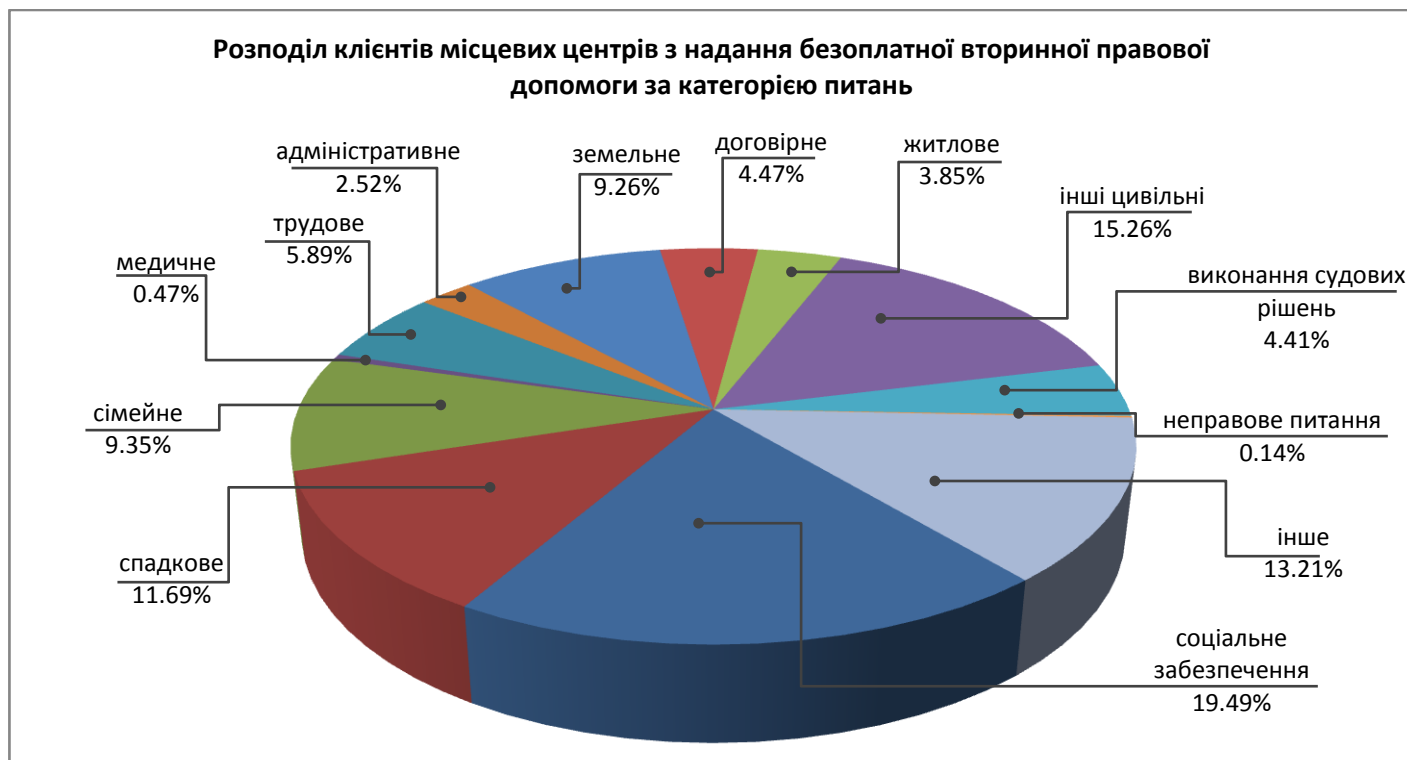
**Таблиця 3.** Інформація щодо результатів розгляду звернень клієнтів в розрізі МЦ за звітний період наростаючим підсумком.

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість зареєстрованих звернень	Кількість наданих правових консультацій	Кількість отриманих письмових звернень про надання БВПД	Кількість рішень про надання БВПД	Кількість виданих доручень надання БВПД адвокатам/штатним юристам
1	Кременецький місцевий центр	2924	2562	362	354	226/134
2	Тернопільський місцевий центр	3235	2359	876	860	745/125
3	Чортківський місцевий центр	3200	2722	478	481	431/72
4	<b>Разом за всіма місцевими</b>	<b>9359</b>	<b>7643</b>	<b>1716</b>	<b>1695</b>	<b>1402/331</b>



Протягом січня-червня 2017 року клієнти місцевих центрів та бюро правової допомоги частіше зверталися з наступних питань: з питань соціального забезпечення 1824 (19,51%), іншого цивільного права 1428 (15,25%), з інших питань 1236 (13,21%), спадкового права 1094 (11,67%), сімейного 875 (9,33%), земельного 867 (9,27%), трудового 551 (5,89%), договірному 418 (4,47%), з питань виконання судових рішень 413 (4,41%), житлового права 360 (3,85%), адміністративного 236 (2,52%), медичного 44(0,47%) та з неправових питань 13 (0,14%) від загальної кількості.

- **Діаграма 5. Кругова діаграма щодо розподілу клієнтів за звітний період з наростаючим підсумком за категорією питань.**



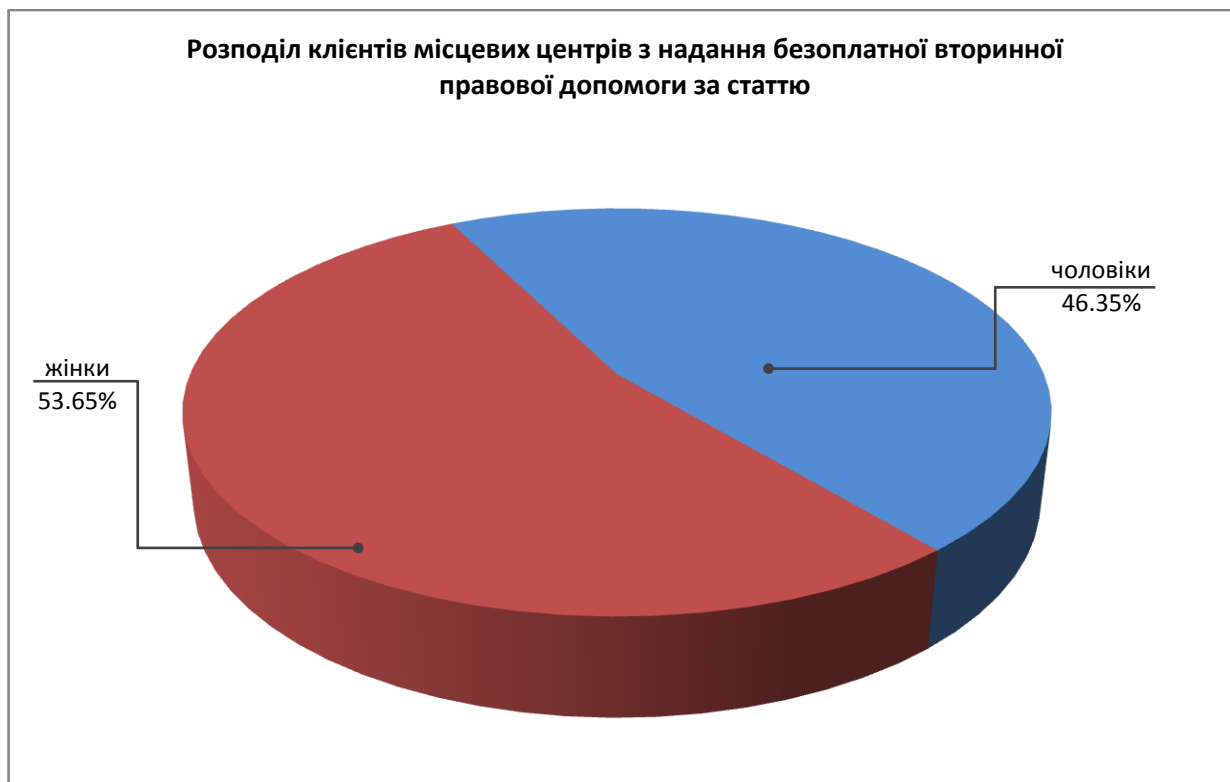
Поквартальну інформацію щодо розподілу кількості опрацьованих звернень клієнтів за предметом звернення в розрізі місцевих центрів дивись у Таблиці 4.

**Таблиця 4.** Інформація щодо розподілу кількості опрацьованих звернень за категоріями питань

№ з/п	Категорія питань звернення	Кількість опрацьованих звернень		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	соціальне забезпечення	1268	556	1824
2	житлового права	201	159	360
3	сімейного права	456	419	875
4	спадкового права	571	523	1094
5	земельного права	433	434	867
6	договірному права	243	175	418
7	трудового права	285	266	551
8	адміністративного права	131	105	236
9	медичного права	26	18	44
10	іншого цивільного права	720	708	1428

11	виконання судових рішень	223	190	413
12	Інші питання	708	528	1236
13	Неправове питання	8	5	13
<b>Разом</b>		<b>5273</b>	<b>4086</b>	<b>9359</b>

- **Діаграма 6 щодо розподілу клієнтів за статтю**

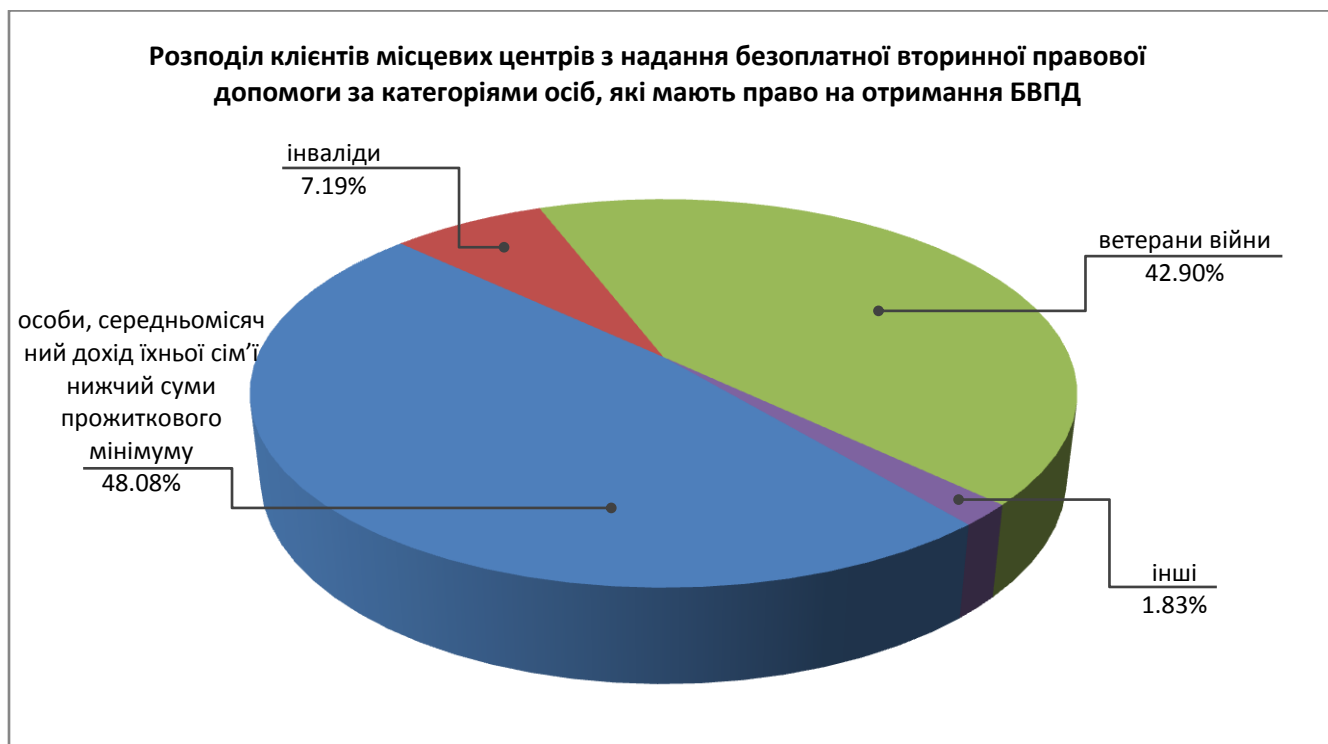


- **Діаграма 7 щодо розподілу клієнтів за віком**



Щодо клієнтів, яким було надано БВПД, то протягом січня-червня 2017 року найбільше позитивних рішень було прийнято по малозабезпеченим особам (середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму) 816 (48,08%), ветеранам війни 728 (42,90%) та інвалідам 122 (7,19%), тощо.

- **Діаграма 8 щодо розподілу клієнтів, яким було надано БВПД, за категорією осіб**



Крім цього, місцевими центрами в тому числі бюро правової допомоги протягом січня – червня 2017 року було:

- здійснено 295 виїздів мобільних пунктів та забезпечено діяльність 50 дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги;
- загальна кількість осіб, яка звернулася за отриманням консультації та роз'яснень з правових питань під час виїздів мобільних та діяльності дистанційних консультаційних пунктів склала 1222 осіб, в тому числі 1078 осіб звернулися за отриманням правових консультацій та роз'яснень до мобільних консультаційних пунктів та 144 осіб до дистанційних пунктів доступу до БПД;
- надано методичну допомогу 239 органу місцевого самоврядування та установам - провайдером БПД (громадських організацій, волонтерських рухів, юридичних осіб приватного права), з якими налагоджено співпрацю щодо надання безоплатної правової допомоги;
- розміщено у ЗМІ 278 інформаційних матеріалів з питань надання БПД (в тому числі з урахуванням РЦ).
- проведено 278 правопросвітницьких заходів.
- надано 564 клієнтам доступ до електронних сервісів Мін'юсту (в тому числі з урахуванням РЦ).

Поквартальну інформацію щодо зазначених показників діяльності в розрізі місцевих центрів дивись у таблицях 5-11.

**Таблиця 5.** Інформація щодо кількості здійснених виїздів мобільних та функціонуючих дистанційних пунктів доступу до ПБД в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Загальна кількість виїздів мобільних та діючих дистанційних пунктів доступу до БПД/кількість осіб, що скористалися їх послугами		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	47/306	61/257	<b>108/563</b>
2	Тернопільський місцевий центр	48/121	56/155	<b>104/276</b>
3	Чортківський місцевий центр	64/240	69/143	<b>133/383</b>
<b>4</b>	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>159/667</b>	<b>186/555</b>	<b>345/1222</b>

**Таблиця 6.** Інформація щодо кількості випадків надання методичної допомоги органам місцевого самоврядування та установам - провайдером БПД, з якими налагоджено співпрацю щодо надання безоплатної правової допомоги в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість випадків надання методичної допомоги		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	61	64	<b>125</b>
2	Тернопільський місцевий центр	27	16	<b>43</b>
3	Чортківський місцевий центр	43	28	<b>71</b>
<b>4</b>	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>131</b>	<b>108</b>	<b>239</b>

**Таблиця 7.** Інформація щодо кількості розміщених у ЗМІ інформаційних матеріалів з питань надання БПД (в тому числі РЦ)

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість інформаційних матеріалів, розміщених у ЗМІ		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	27	18	<b>45</b>
2	Тернопільський місцевий центр	56	35	<b>91</b>
3	Чортківський місцевий центр	15	11	<b>26</b>
4	Регіональний центр	64	52	<b>116</b>
<b>5</b>	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>162</b>	<b>116</b>	<b>278</b>

**Таблиця 8.** Інформація щодо кількості проведених правопросвітницьких заходів в розрізі МЦ

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість проведених правопросвітницьких заходів		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	44	53	<b>97</b>
2	Тернопільський місцевий центр	39	43	<b>82</b>
3	Чортківський місцевий центр	41	58	<b>99</b>
<b>4</b>	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>124</b>	<b>154</b>	<b>278</b>

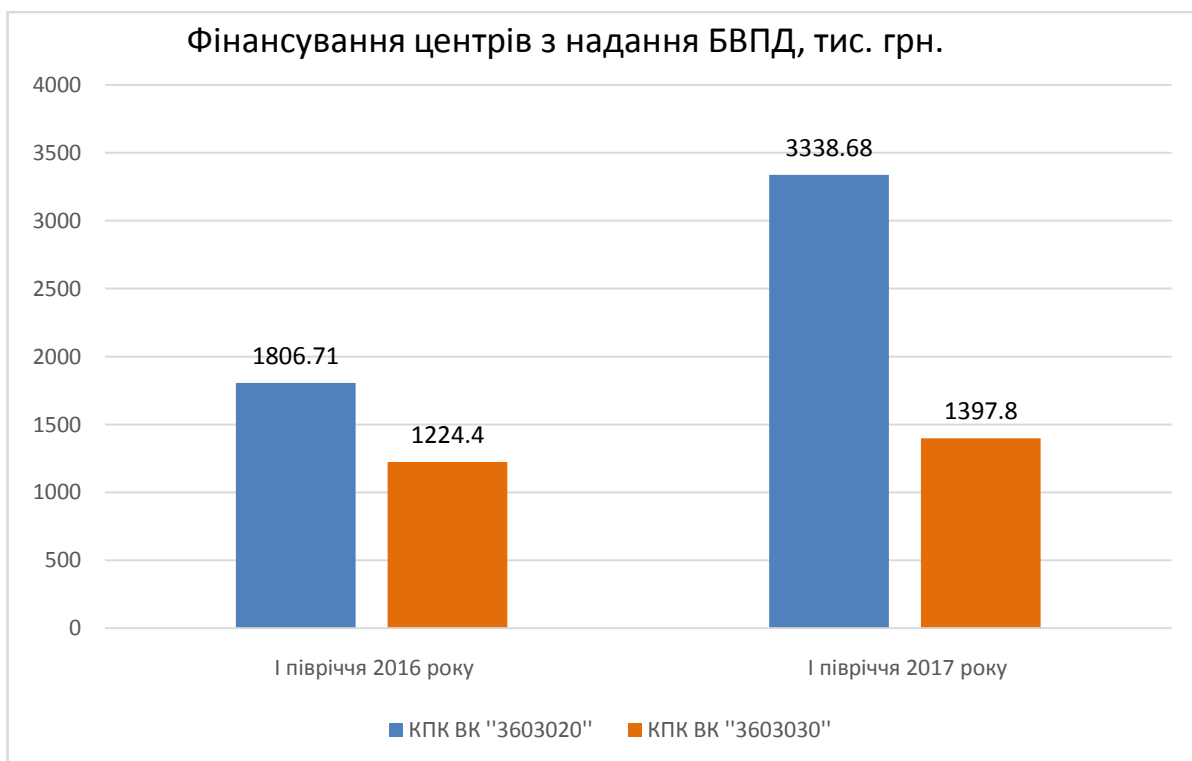
**Таблиця 9.** Інформація щодо кількості клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів Мін'юсту (в тому числі РЦ)

№ з/п	Перелік місцевих центрів	Кількість клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів Мін'юсту		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Кременецький місцевий центр	115	126	<b>241</b>
2	Тернопільський місцевий центр	36	97	<b>133</b>
3	Чортківський місцевий центр	89	101	<b>190</b>
4	Регіональний центр	0	0	<b>0</b>
<b>5</b>	<b>Разом за всіма місцевими центрами</b>	<b>240</b>	<b>324</b>	<b>564</b>

### Розділ III. Оплата послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

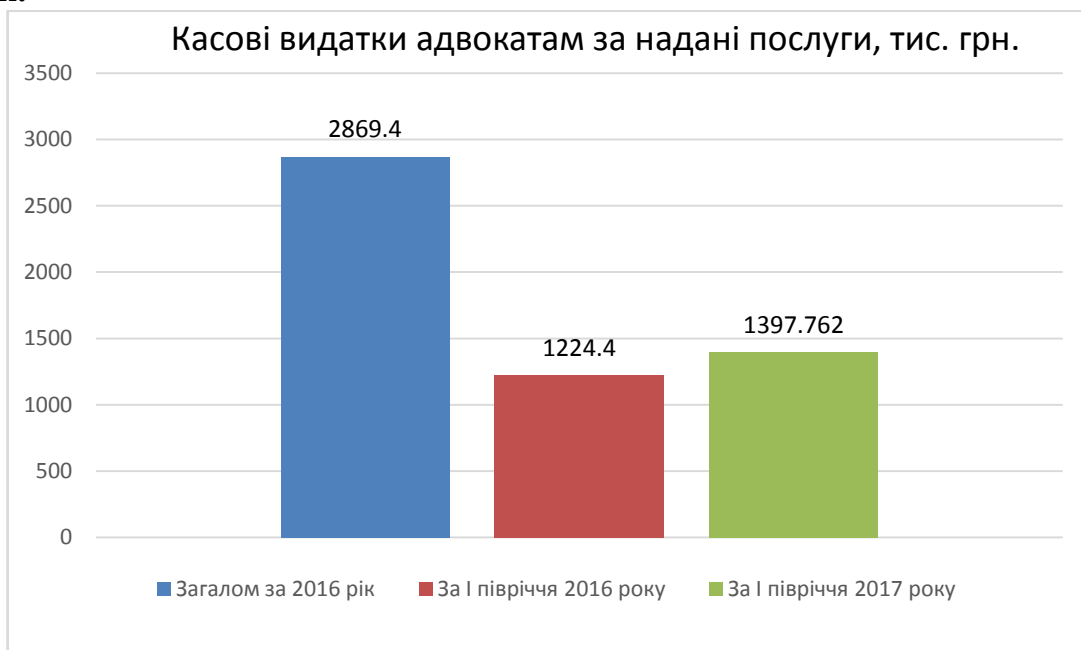
З 1 січня по 30 червня 2017 року центри з надання БВПД у Тернопільській області були фактично профінансовано на 3338,680 тис. грн. за бюджетною програмою КПК ВК 3603020 «Забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги», що становить 99,99 % від передбачених кошторисом видатків на даний період, та на 1397,8 тис. грн за бюджетною програмою КПК ВК 3603030 «Оплата послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання БВПД», що становить 100 % від передбачених кошторисом видатків на даний період.

- **Діаграма 9.** Стовпчаста діаграма щодо фінансування центрів з надання БВПД за двома бюджетними програмами за звітний період в порівнянні до аналогічного періоду минулого року.

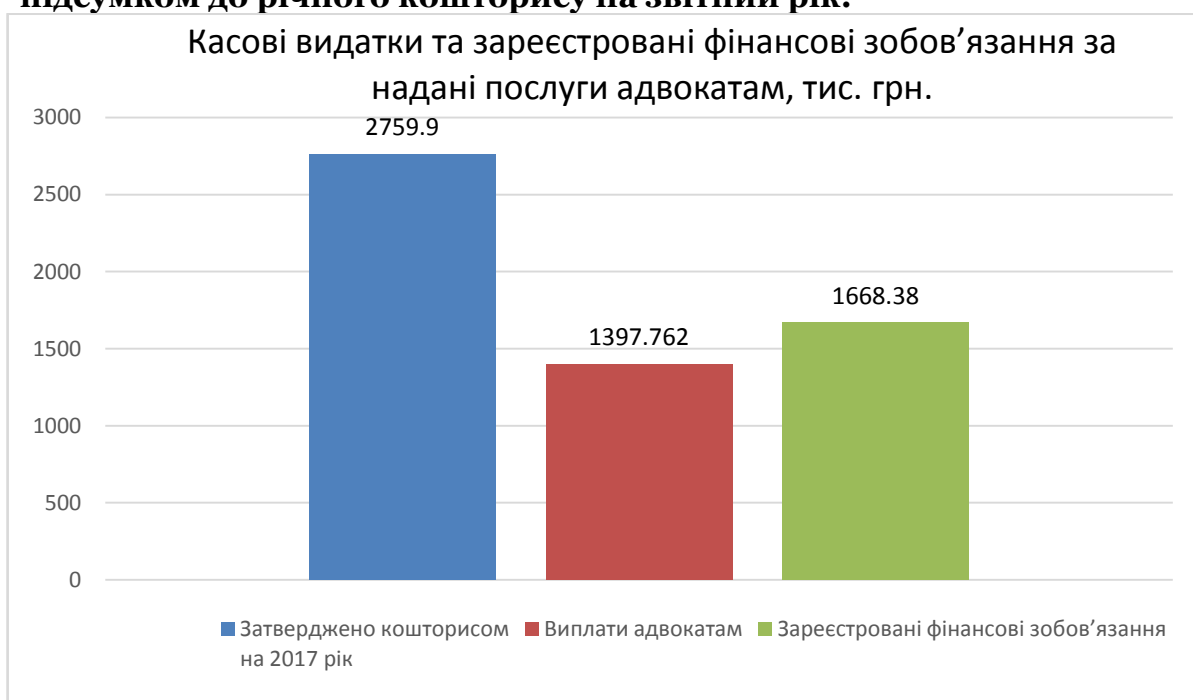


З 1 січня по 30 червня 2017 року касові видатки на оплату послуг адвокатів за надання БВПД становили 1397,762 тис. грн. Обсяг зареєстрованих фінансових зобов'язань за надані послуги адвокатів станом на 30 червня 2017 року становив 1668,38 тис. грн. Кредиторська заборгованість перед адвокатами на кінець звітної періоду складала 270,618 тис. грн.

- **Діаграма 10. Стовпчаста діаграма співвідношення касових видатків на оплату послуг адвокатів за звітний період поточного року з наростаючим підсумком до касових видатків за аналогічний період минулого року в порівнянні з касовими видатками за весь минулий рік.**



- **Діаграма 11. Стовпчаста діаграма співвідношення касових видатків на оплату послуг адвокатів та зареєстрованих фінансових зобов'язань за звітний період поточного року з наростаючим підсумком до річного кошторису на звітний рік.**



Так, з 1 січня по 30 червня 2017 року касові видатки на оплату послуг адвокатів по дорученням по кримінальним провадженням становили 887,048 тис. грн що становить 63,5 % від загальних касових видатків по даній бюджетній програмі), а по дорученням по цивільно-адміністративним справам – 510,714 тис. грн. (36,5 % відповідно).

**Таблиця 10.** Поквартальна інформація щодо розподілу видатків на оплату послуг адвокатів в розрізі категорій осіб по кримінальним провадженням та цивільно-адміністративним справам

№ з/п	Категорії осіб	Сума видатків на оплату послуг адвокатів, тис. грн		
		I квартал	II квартал	I півріччя
1	Захист за призначенням	339,461	406,126	<b>745,587</b>
2	Залучення до окремої процесуальної дії	0,1	2,673	<b>2,773</b>
3	Адміністративне затримання/адміністративний арешт	15,068	28,916	<b>43,984</b>
4	Кримінальне затримання/тримання під вартою	21,66	61,567	<b>83,227</b>
5	Цивільні/адміністративні справи (особам, зазначеним у пунктах 1,2,8-12 статті 14 ЗУ "Про БПД", місцеві центри)	137,167	373,547	<b>510,714</b>
6	Засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	3,2	6,805	<b>10,005</b>
7	За ухвалою суду у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією), або у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПКУ	0,816	0,656	<b>1,472</b>
8	<b>Разом</b>	<b>517,472</b>	<b>880,029</b>	<b>1397,762</b>